

Ei tea, kas merele ma teel või randa,
Kuid tean, et kallas kaugel veel.
Mu rüüaldunud saabas kraavikaldal
Ja paadipõhi läbi laseb vee.

Ei tea, kas kiire mul või küllalt aega,
Kas liialt ma ei vaata tagasi,
Kas olin teel, kui päike tõusnud taeva
Või rändasin ka siis, kui magasin.

Ei tea, kas jaksan oma reisipauna kanda.
Kolm südant, mis ei ole jahtunud
Ja mida ma ei raatsi ära anda,
On vaikselt minu pauna mahtunud.
Jaan Tätte "Minemine"

OLI SÜGIS 1991, kui kooli lõksime – oli esimene "rahusügis" ... Aabitsakaane siseküljelt vaatasid vastu sini-must-valged lipud... Kõik oli sel septembrikuul tõeliselt uus.

Kaheteistkümne aastaga kasvatakse märkamatult oma kooli külge. Õpilasest saab osa koolist, hiljem on juba kool lahutamatu osa õpilasest. Mida on üldse kool meile andnud?

Kõigepealt tuleks vastata, et kuidugi haridust. Kindlasti, aga on veel palju muud, mis teeb koolist kooli ja meist need, kes oleme. Kes vähegi tahab, saab igal pool õppida, valimata selleks kiidetud eliitkooli või ostmata gümnaasiumi lõputunnistust. Olgu selle tõestuseks kas või tänased riigeksamitulemused.

Olgugi et hulga kodutööde eest õpetajaid "maa põhja kirutakse" ja õpilase nii-öelda tagantorkimist pahaks pannakse, on sellel kindel eesmärk: õpetada tähtaegadest kinnipidamist ja alustatu lõpuleviimist. Siinkohal tuleb kiita meie kooli õpetajate erilist visadust ja pühendumist – ainult sihikindel tegutsemine viib soovitud tulemuseni.

Suur osa õpetust ununeb paratamatult, ent kool polegi selleks, ei kõiki ilmatarkusi pähe õppida ja meelde jätta. Kooli üks ülesanne on tekitada õpilases uudishimu, soovi uute teadmiste järele.

Ja siis on koolil ka teine pool – suhted. Kool on kui omaette eksisteeriv maailm, mis õpetab teistega läbi käima ja läbi saama. Antoine de Saint-Exupéry on öelnud, et inimene pole muud kui pundar suhteid. Üsna keeruline oleks kõiki neid suhteid "kaardistada", mille ühendav jõud on kool. Isiksuse kujunemisel on tähtis roll just lähedastel inimestel.

Tundub uskumatu, et sügisel me enam Karksi-Nuia Gümnaasiumisse ei lähe, vaid läheme igaks ise suunas – kes merele, kes randa. Meie vastutusrikkaks ülesandeks jääb aga tegutseda nii, et meie üle tunneksid uhkust meie vanemad, kool ja kodumaa.

Krista Veevo,
gümnaasiumi lõpetanu

• Valla gümnaasiumilõpetajad.

JAAAN PÄASUKESE foto

Karksi valla põhikoolide lõpetajad 2003

Greete Aavastik
Jelena Alizartsik
Eda Elias
Kadri Grossthal
Maiko Hallik
Mairo Hallik
Margus Hunt
Thea Ilusmets
Keili Jaaksoo
Krisli Jaaksoo
Urmas Järv
Kaili Kadak
Mart Kallas
Kristol Kambek
Kairi Kangur
Karel Kangur
Saile Kangur
Madis Kapsi
Hannes Kirik
Kairi Kitsing
Kerli Koorep
Katariina Krjutškova
(Tartu Tamme Gümnaasium)
Karin Kukk

Kristiine Kõiv
Kristol Kõuts
Riho Külaots
Marlen Küppar
Karin Kütt
Liina Laanemets
Roland Laos
Kerti Lill
Lillian Luik
Marko Luik
Ave Matsalu
Joosep Mooses
Mart Muska
Tauri Niinemäe
Geili Parri
Karmo Pilk
Maris Puks
(Tallinna 21. kool)
Taavi Purtsak
Henari Reinbach
Ivo Rimmelgas
Pille Rimmelgas
Taavi Saar
Agnes Saidla
Marko Salumäe

Helen Šaluri
(Pärnu Ülejõe Gümnaasium)
Kaupo Sibrits
Katrin Zagovejeva
Triin Tae
Airika Tahker
Mikk Taliaru
(Tallinna 49. Keskkool)
Tuuli Talvet
Mauno Tammsalu
Teet Toomik
Marko Torim
Margus Tulp
(Paistu Põhikool)
Rünno Tuul
(Kärstna Põhikool)
Raido Uibo
Raimond Valk
Raiko Velbaum
Veiko Villo
Gunnar Vister
Jaan Voll
Heidi Öövel

Karksi valla gümnaasiumilõpetajad 2003

Kert Annuk
Raido Fomitsev
Külli Hunt
Silja Iljina
Jaanus Joasoo
Kristoljärvi
(hõbemedal)
Merit Kõiv
(kuldmedal)
Ade Laande
Karel Lepik
(Jakobsoni gümnaasium)
Karina Loi

(Lähte Gümnaasium)
Merit Timmas
(hõbemedal)
Elina Toomla
Leelia Torim
Martin Tulp
(Paalalinna Gümnaasium)
Kati Vaarak
Rait Valksaare
(Tallinna Realkool)
Krista Veevo
(kuldmedal)
Marleen Voll

(Lähte Gümnaasium)
Merit Timmas
(hõbemedal)
Elina Toomla
Leelia Torim
Martin Tulp
(Paalalinna Gümnaasium)
Kati Vaarak
Rait Valksaare
(Tallinna Realkool)
Krista Veevo
(kuldmedal)
Marleen Voll

*Su liikumine jääb Su enda teha –
nii rännusuund kui peatused ja tee.
Õnne ja edu!*

VOLIKOGU KINNITAS LISAEELARVE

Volikogu kinnitatud lisaeeelarve suurus on 1 410 550 krooni. Lisaeeelarve tulust peaaegu pool, 650 tuhat krooni, moodustab üksikisiku tulumaks. Prognoos suurendas tulumaksu laekumist: aasta algusest on eelmise aasta sama ajavahemikuga võrreldes tulumaksu laekumine tõusnud 12 protsenti. Selleks aastaks prognoositakse tulumaksu laekumist 11,55 miljonit krooni.

Veel saime vabariigi valitsuse õpetajate palkade reservfondist 261 900 krooni, mida taotlesime eelarve vastuvõtmisel omavahenditega kaetud Lilli Algkooli ja Karksi Lasteaed-Algkooli pedagoogide palgapuudujääkide katteks. Samuti eraldati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu teede remondiks täiendavalt 213 400 krooni. Eelarve tulu- ja samuti kulupoolle kirjutati 85 250 krooni Karksi-Nuia Gümnaasiumi programmide laste ujuma õpetamiseks ja sõjaliseks ettevalmistuseks saadud vahendid. 200 000 krooni tuludest moodustasid gümnaasiumi internaadihoone müügist, pangaintresside tulust ja AS "Ainja Prügila" likvideerimisest saadavad vahendid.

Vallavalitsuse ettepanekul otsustati mitte suunata täiendavat raha õpetajate palgafondi suurendamiseks, sest eelarves on palgaraha piisavalt. Samuti otsustati mitte suunata vahendeid teede remondiks: eelarves on selleks eraldatud 1,2 miljonit krooni, mis tagab teede ja tänavate hoolduse. Samuti on eelarves raha Kalda ja Lõuna tänava pindamiseks ning Looe tänava ja Liivaku-Turva tee remondiks. Seevastu suunati suurim osa lisaeeelarvest, 850 000 krooni, kultuurikeskuse ehitamiseks. Nüüd on selle aasta eelarves ehituse alustamiseks 2 miljonit krooni.

Plaanis on kultuurikeskuse kahe esimese korruse ehitamiseks välja kuulutada riigihange ehitaja leidmiseks. Koalitsioonileppe kohaselt suunatakse kultuurikeskuse ehitusse võrdse riigiga kuni 5 miljonit krooni. Loodame, et riik toetab ehitamist järgmisel aastal vähemalt 4 miljoni krooniga, mis tagaks kultuurikeskuse valmimise.

Lisaeeelarvest suunati 120 000 krooni uutele õpetajatele ametikorterite ostuks, sest gümnaasium on kuulutanud välja nelja uue õpetaja konkursi.

Septembris sõidab Lundi linna kutsel Rootsimaale 40 last koos juhendajatega ja valla esindajatega esinema Eesti-teemalistel päevadel. Sõidukulude katteks eraldati lisaeeelarvest 61 200 krooni.

63 000 krooni eraldati töötute abitoode tasustamiseks. Vald on sõlminud Tööturuametiga töötute rehabilitatsiooni lepingu, mille järgi Tööturuamet suunab töötuid hädaabitoodele ja vald tasub töötutele tehtu eest 8,25 krooni tunnis. Iga töötut peab tegema 40 tundi heakorradit kuus. Sanktsioonina rakendatakse toimetulekutoetusest ilmajätmist.

Vallavalitsuse ettepanekul kinnitati lisaeeelarvesse 80 000 krooni lava soetamiseks. Teisaldatev lava peaks looma paremad võimalused ürituste korraldamiseks valla eri paikades.

Täiendavalt eraldati muusikakoolile 105 000 krooni tegevuskulude katteks, Karksi-Nuia rahvamajale 12 000 krooni kõlarite ostuks ja 4000 krooni Riigikogu valimiste ja euroreferendumi transpordi korraldamise kulude katteks.

Arvo Maling,
vallavanem

Kogutakse mulgimurdelisi koha- ja vägilasmuistendeid

Turistide huviorbiidis on Vanapagan Lasna rajad ehk Lõuna-Viljandimaa vanapaganate teemalised vägilas- ja kohamuistendid ning kohad.

2001. aastal tutvustas Karksi-Nuia turismiinfokeskus Lõuna-Viljandimaa turismipiirkonna maskotti Vanapagan Lasnat. Karksis kogutud muistend vestab vanapaganatest Lasnast ja Lisnast, kes leiba tehes leivalibadid omavahel jagasid ja üksteisele proovikakku saatsid: "Lasna, ae Lasna, säh (mulle) leivalisana."

Lasna kogus pooldajaid ja vastaseid. Tundub, et esimesi on siiski rohkem, sest turistid seavad end meelsasti puust vanapagana kõrvale, et pildistada, ning lapsed patustavad talle õlale. Lasna tamme puust kuju turismiinfokeskuses tekitab huvi suunduda oma silmaga uudistama neid kohamuistenditega seotud loodusobjekte.

Meie mitmekesine loodus ürgorgude, selle salkorgude, koobaste ja rändrahnudega pakub turistile silmailu ja põnevaid seiklusi. Paljude paikadega käib kaasas oma muistne lugu. Enamasti on rahvasuu nende

loodusvormide teket seostanud vanapaganatega.

MTU "Karksi Areng" on alustanud projekte "Lasna ja Lisna keel ja kohad" ja "Loodusrada – Vanapagan Lasna radadel ehk Lõuna-Viljandimaa vanapaganate teemalised kohamuistendid ja kohad". Nende eesmärgiks on koguda ja koondada Helme, Halliste ja Karksi aladelt vanapaganatest kui muistsetest vägilastest mulgi murdes muistendid illustreeritud kogumikuks. Koostatakse Lõuna-Viljandimaa turismipiirkonda jäävate turismiobjektide kohamuistendite, legendide ja looduskaitse koostamise loodusraja infoleht.

Projekte toetavad riiklik programm "Lõuna-Eesti keel ja kultuur" ja kohaliku omavalitsuse programm.

Ootame murdelisi kohamuistendeid ja legende Karksi-Nuia turismiinfokeskusesse. Oleme avatud esmaspäevast reedeni kella 10–17, laupäeval 10–15 ja pühapäeval 10–14. Sobib ka elektronpost, aadress on turism@karksi.ee.

Piret Koorep ja Piret Kask,
projektjuhid

4. ja 5. juunil on Karksi-Nuia linna päevad

4. juulil

Kell 15 "Monopoli" poe kõrval parkimisplatsil jalgratta vigursõiduvõistlused nii lastele kui täiskasvanutele. Parimatele auhinna.

Kell 20 rahvamajas noorte disko (Eero Ilves).

Kell 21 gümnaasiumi kõrval asuvas telgis suur tutvumis- ja jälle-nagemispidu.

5. juulil

Kell 10 linnapäevade avamine Keskväljakul, laat ja staadionil spordiüritused (võrkpall, jalgpall, korvpall ja rahvusvõistlused).

Kell 10.15 Keskväljakul estraadipalu ja nalja Kaarel Tuvikeselt.

Kell 11 lasteaias muinasjutteendust lastele.

Kell 11.30 "Kadri" kaupluse ees rahvatantsurühmade "Mari" ja "Jandali" kontsert.

Kell 12.30 Keskväljakul vabariikliku kandleõpilaste ansambli kontsert.

Kell 13 võistlused lastele "Mesikäpa" eestvedamisel ja "Kalevi" auhindadele ja lastele ATV-autod ning Keskväljakul rahvatantsurühma "Krööt" kontsert.

Kell 13.30 Keskväljakul rahvatantsurühma "Sõlesepä" kontsert.

Kell 20 Rahvapargis peoõhtu.

Tantsuks mängivad ansambel "K-3" ja programm "S-Stuudiolt".

Kell 21 Karksi Peetri kirikus kontsert "Muusikalised rännakud" (esinevad Ene Nael, Tarmo Johannes ja Indrek Pajus) ning gümnaasiumi kõrval asuvas telgis võimas after-party.

Keskväljakul laat ning kunstistuudios ja kultuurikompleksis on näitused.

Parimad käisid vallavanema vastuvõtul

Vallavanema vastuvõttule olid kutsutud eeskujulikud õppurid, olümpiaadidel edukalt esinenud õpilased, aktivistid ja head sportlased.

Karksi-Nuia Gümnaasiumist

1. klass
Kärt Leppik

2a klass
Mirjam Janisoo
Kätlyn Jürisäär

Katri Mets
Siret Sarv
Kevin Sokman
Sten Sömmmer

2b klass
Sten Küper
Raldo Lill
Madis Sarapuu

Madis Sukk

3. klass
Egle Jaago
Christjan Lumpre
Kaisa Vallas
Erki Maling
Mikk Metsa
Terttu Tammaru

4a klass
Reio Puks
Krista Salujärvi
Birgit Viru

4b klass
Madli Palu
Grete Pehk
Ketter Saks
Gert Seegel
Indrek Tops

5a klass
Tiiu Kukk
Hardo Köiv
Katrinn Kütt
Katarina Lumpre

5b klass
Katrinn Kernus

6a klass
Krista Salujärvi
Tauno Sömmmer

6b klass
Karel Kuningas
Keit Kupstis
Rauno Metsa
Kristjan Järvik

7a klass
Kerstin Kütt
Berit Laprik
Triin Sarapuu

7b klass
Annelis Arm
Sigrid Koorep
Siret Rõigas
Laura Sipelgas
Mikk Sossi

8a klass
Marja-Liisa Oder

8b klass
Erlis Erreline
Egert Kivistik
Roland Laprik
Nella Reinbach
Kristi Soovik
Marju Veevo

9a klass
Margus Hunt

9b klass
Kerti Lill

9c klass
Keili Jaaksoo
Krisli Jaaksoo
Madis Kapsi
Kerli Koorep
Roland Laos
Ave Matsalu
Joosep Mooses
Triin Tae
Tuuli Talvet

10a klass
Grete Belöi
Anita Maksimova
Krisli Nurk
Rane Riis
Age Tihomirova
Kerit Vallas
Liisi Öunapuu

11a klass
Kermo Kangur
Angelika Lebedev
Kaidi Toompalu
Piret Veevo

11b klass
Kert Kruus

12. klass
Janus Joasoo
Merit Kõiv
Martin Mooses
Kristi Paavel
Krista Veevo

Õpetajad
Rein Ahun
Silvi Hannus
Tiiu Joasoo
Mart Kurs
Maarika Kuusikjõe
Kalli Laprik
Viiu Lepik
Lea Leppik
Tiia Linaste
Reelika Lippus
Mrika Mäekivi
Viive Reilson
Tiiu Ritsberg
Ülle Värk

Karksi-Lasteaed Algekoolist:

3. klass
Merle Torim

5. klass
Mariann Kruuse
Liis Kunimägi

6. klass
Kadri Soots

Õpetajad
Ene Kunimägi
Eda Luik
Tiina Talvet

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

18. juuni istungil

Arutati maamaksumääratõstmist 2,5 protsendile maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud haritav ja looduslik rohumaa, mille määr oleks 1,5 protsenti maa maksustamishinnast. Arutelu lõkati teisele lugemisele.

Määrati katastriüksustele sihtotstarbed kinnistute jagamisel: Morna küla Kissa kinnistu – Kissa katastriüksus 3,02 ha (sihtotstarve maatulundusmaa), Kissametsa katastriüksus 41,88 ha (maatulundusmaa); Pärsi Ärna kinnistu – Ärna Väike katastriüksus 3,52 ha (maatulundusmaa), Ärna Suur katastriüksus 5,23 ha (maatulundusmaa); Pärsi küla Peerna-1 kinnistu – Väike Eedeni katastriüksus 1612 m² (maatulundusmaa), Peerna-1 katastriüksus 2292 m² (maatulundusmaa); Pärsi külas asuv Võidu kinnistu – Võidu katastriüksus 13,25 ha (maatulundusmaa), Kase katastriüksus 3,03 ha (maatulundusmaa); Pärsi küla Peerna kinnistu – Eedeni katastriüksus 10 946 m² (maatulundusmaa), Peerna katastriüksus 22 133 m² (maatulundusmaa).

Kinnitati uus valla põhimäärus ja kehtestati vallavara eeskiri. (Õigusaktid on valla kantsleis, Karksi-Nuia Linnaraamatukogus ja Karksi valla veebilehel <http://www.karksi.ee/>.)

Tehti muudatus valla eelarves.

Vähendati kulusid 547 900 krooni võrra: reservfondist 497 900 ja Karksi-Nuia Gümnaasium 50 000 krooni. Suurendati kulusid: elamumajandus 120 000, muusikakool 105 000, haljastus 63 000, haridusüritused 61 200 krooni, valimised 4000, Karksi-Nuia rahvamaja 12 000, Karksi-Nuia Lasteaed 50 000, sporditegevus 50 000, kultuuriüritused 80 000 ja volakirjade intressid 2 700 krooni – kokku 547 900 krooni.

Võeti vastu valla lisaeelarve summas 1 410 550 krooni. Tulud: kaitseministeerium 34 420, laekumised haridusasutuste majandustegevusest 47 880, toetused valitusspektori sihtasutustelt 2950, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 213 400, hariduskulud 261 900, füüsilise isiku tulumaks 650 000, rajatiste ja hoonete müük 100 000, intressid kontodelt 30 000 ja muud omanikutulud 70 000 krooni. Kulud: gümnaasium 85 250, reservfond 447 900, omavalitsuste liidud 27 400 ja kultuuriinvesteeringud 850 000 krooni.

Arutati esimesel lugemisel valla eelarve koostamise, vastuvõtmise, täitmise ja muutmise korra muutmise eelnõud ning valla eelarvest projektidele ja programmidele toetuste andmise korda.

Esimesel lugemisel oli valla arengukava aastateks 2004–2010.

Üürihind 1000 krooni kuus + telefonikulu arve järgi.

Otsustati sõlmida inkassofirmaga "Coface IKG Eesti" AS leping munitsipalaalutuse "Tiit" üüri ja teenuste (lasteae, muusikakool jne.) võlgade sissenõudmiseks, mis on tekkinud enne 31. märtsi 2003. Uute võlgade tekkimisel nõutakse ka need sisse.

9. juuni istungil

Anti ehitise kasutusluba aktsiaseltsile "Silva" puitkilpide liimitsehi hoone juurdeehitusele koos olmehoonega, asukoht Tööstuse t. 2a Karksi-Nuia ning ehitusluba aktsiaseltsile "Textuur" tsentraalse soojatrossi rajamiseks Tööstuse, Veetorni ja Männiku tänavale Karksi-Nuias.

Arutati teisel lugemisel valla eelarve muutmise eelnõud ja lisaeelarve projekti. Need esitati volikogule.

Eraldati reservfondist 3000 krooni Viljandi Kergejõustikuseltsile "Sakala" Margus Hundi kavandatava osavõtuga Euroopa noorte olümpiapäevadest.

Anti nõusolek Karksi-Nuia auto-motoklubile Euroopa motokrossi meistrivõistluste läbiviimiseks 14. ja 15. juunil Ainja motokompleksis.

16. juuni istungil

Arutati koos valla kooli juhtidega õppekavade tagamise meetmeid uuel õppeaastal.

Nõustuti Pärsi küla Võidu kinnistu jagamisega, määrati nende sihtotstarve ja katastriüksused järgmiselt: Võidu katastriüksus 13,25 ha (maatulundusmaa), Kase katastriüksus 3,03 ha (maatulundusmaa).

Tagastati õigusvastasel võrandatud maa Silvi Jakobile Miti kinnistust Lillis 2,76 ha plaanimaterjali alusel (sh. mets 2,49 ja muu maa 0,27 ha); Lilli Kivisäki ja Ülle Jaadlale Jõksi 55 kinnistust Arikülas 50,65 ha maad kaasomandisse; Jaan Varolile ja Linda Tiedemanile Rauksi 56 kinnistust Arikülas 36,16 ha kaasomandisse.

Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused: Olev Käosaar erastab temale kuuluvate hoonete juurde Pollis Käosaare maaüksuse 5742 m² (maksustamishind 9472 krooni).

Anti nõusolek 50 hektari ostueesõigusega erastamiseks ja kinnitati piiride kulgemise ettepanek Urmas Suurpuu Uue Taru maaüksuse moodustamiseks.

Nõustuti Polli instituudi taotlusega jätta riigi omandisse Juksi 74 talumaast sordiaretusistandus (ligikaudu 2,4 ha Pollis, maatulundusmaa) ja Keskkonnaministeeriumi taotlusega jätta riigi omandisse Kangru katastriüksus (33 ha Sudiste külas, maatulundusmaa).

Pikendati maa tagastamise tähtaega 31. detsembrini 2003: Lüüsi 6 talumaa (õigustatud subjekt Helmut Sulzenberg), Tirri 15 b (Mar-

gus Siirak); Juksi A-74 (Aino Lagle pärija Harmo Lagle); Jaasi 46, 47 (Ants Kiilaspea); Pentsatu A-17 (Arno Allik).

Kinnitati õigusvastasel võrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon: Erdo-Aadu 28 talumaa Arikülas (41,68 ha) – maksumus 257 537 krooni. Kompensatsioon määrati 6,58 ha eest õigustatud subjekt Allan Savile 31 275 EVP-krooni.

Arutati maamaksumääratõstmist. Otsustati esitada volikogule eelnõu, millega kehtestatakse maamaksumääraks 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud haritav ja looduslik rohumaa, mille maksustamishinna määr on 1,5 protsenti maa maksustamishinnast.

Määrati ühekordne sotsiaaltoetus 10 abivajajale ja toimetulekutoetus 85 isikule.

Määrati põhikooli- ja gümnaasiumilõpetaja toetus Karksi valla elanike registreeritud kanded 64 põhikooli- ja 29 gümnaasiumilõpetajale.

Otsustati moodustada Karksi valla haldusterritooriumil rahvahäälletuse kaks jaoskonda, määrati nende piirid ja jaoskonnakomisjonide asukohad.

Jaoskonda nr. 1 kuuluvad Ainja, Allaste, Hirmuküla, Karksi, Kövaküla, Leeli, Lilli, Metsaküla, Morna, Muri, Mäeküla, Oti, Polli, Pärsi, Pöögle, Sudiste, Suuga, Tuhalaane, Univere ja Ariküla. Jaoskonnakomisjon ja hääletusruum asuvad eelhääletamise päeval vallavalitsuses Rahumäe t. 2a ja rahvahäälletuse päeval gümnaasiumis Kooli t. 1.

Jaoskonda nr. 2 kuulub Karksi-Nuia linn. Jaoskonnakomisjon ja hääletusruum asuvad eelhääletamise päeval "Iivakivi" hoones Pärnu mnt. 8 ja rahvahäälletuse päeval gümnaasiumis Kooli t. 1.

25. juuni istungil

Otsustati moodustada Karksi-Nuia Spordikooli direktori ametikoht ja kaotada struktuurist 0,6 treeneri ametikohta. Spordikooli direktori kohale kuulutatakse välja konkurss (komisjon on Arvo Maling, Andi Sömmmer, Mart Kurs, Inge Dobrus ja Enn Sarv).

Anti ehitusluba Rudo Puksile Kopra talute ehitamiseks ja hoonete juurdeehituseks.

Arutati Karksi kultuurikeskuse ruumiprogrammi lähteülesannet. Otsustati teha arhitekt Anu Rekarole ettepanek projekteerida kultuurikeskuse esimene korrus rahvamaja ja raamatukogu ruumideks ning teine korrus vallamaja ruumideks.

Arutati lava ehitamise küsimust: otsustati tellida teisaldatav lava. Püsilava rajamisel lossimagedesse tuleb jälgida ehitamisega seotud toiminguid, sest tegemist on eramaa ja inimeste kogunemise rajatisega. Selle tõttu mitmekordistub lava ehitamise kulu.

Vallavalitsuse ametnike puhkused

Vallavanem Arvo Maling 30. juunist 13. juulini, asendab arenguspetsialist Tõnis Laurik, ja 18.–31. augustini

Vallasekretär Inge Dobrus 25. juunist 1. augustini

Arenguspetsialist Tõnis Laurik 14. juulist 24. augustini

Sotsiaaltöö spetsialist Liivi Loi 16. juunist 13. juulini ja 30. juulist kuni 7. augustini, asendab sotsiaaltöö vanemspetsialist Maret Pöder

Registripidaja-arhivaar Maire Torim 30. juunist 20. juulini ja 4.–17. augustini, asendab sekretär-asjaajaja Erna Pugal

Vanemmaakorraldaja Olga Palu 14.–31. juulini, asendab 20.–31. juulini maakorraldaja Maaja Kass

Maakorraldaja Maaja Kass 30. juunist 24. juulini, asendab 7.–20. juulini maa- ja keskkonnaspetsialist Tiia Kukk, ja 16.–24. augustini, asendab maa- ja keskkonnaspetsialist Tiia Kukk

Vanemraamatupidaja Tiiu Kadak 7.–21. juulini ja 4.–24. augustini, asendab pearaamatupidaja Eha Vene

Maakorraldaja Tiia Kukk 25. juunist 6. juulini, asendab 30. juunist 6. juulini vanemmaakorraldaja Olga Palu, ja 1.–15. augustini, asendab vanemmaakorraldaja Olga Palu

Ehitus- ja keskkonnaspetsialist Heiki Arro 21. juulist 10. augustini

Sekretär-asjaajaja Erna Pugal 18. august 1. septembrini, asendab registripidaja-arhivaar Maire Torim

Oodatakse andmeid karuputke kohta

Keskkonnaministeerium on algatanud sosnovski ja hiidkaruputke levikukohtade kaardistamise. Tegu on mürgiste ja ohtlike võõrliikidega.

Andmete vormistamiseks on välja töötatud ankeet ja välitööde juhend. Viljandimaal korraldab kaardistamist keskkonnateenistus (Paala tee 4 Viljandis, tel. 043 55 616), ankeedi ja välitööde juhendi saab ka vallavalitsuse maa- ja keskkonnaspetsialistilt (Tiia Kukk, tel. 043 55 516).

Andmeid oodatakse 10. augustiks ja need võetakse aluseks riikliiki programmi "Mürgised karuputked 2003–2010" koostamisel.

Tõnis Laurik, arenguspetsialist

KARKSI VALLAVALITSUSES

2. juuni istungil

Karksi Vallavalitsus, tegetused aktsiaseltsi "Iivakivi" üldkoosolekuna, kinnitas 5 poolthäällega aktsiaseltsi 2002. majandusaasta aastaruande. 2002. majandusaasta puhaskasumi suuruseks kinnitati 52 583 krooni, see jätetakse jaotamata.

Otsustati 2. juunist kutsuda tagasi aktsiaseltsi "Iivakivi" nõukogu liige Mati Jassik ja valida uueks nõukogu liikmeks Toivo Köss. Mati Jassikule otsustati maksta preemiat 4000 krooni tulemusliku töö eest "Iivakivi" juhtimisel.

Määrati "Iivakivi" nõukogu esimehe kuutasu suuruseks 1400 krooni ja nõukogu liikme tasuks 700 krooni.

Eraldati reservfondist 6000 krooni lisatööde tegemiseks kinnismälestisena arvel olevatel Rahumäe ja Papi kalmistul.

Kinnitati õigusvastasel võrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon: Ilma 10 talumaa Morna külas (49,35 ha) – maksumus 304 929 EVP-krooni ja Ramlemäe A-58 talumaa Pärsi külas (35,14 ha) – 217 127 EVP-krooni. Õigustatud subjektiks on tunnustatud Rosalia Juhanson, pärimisõiguse tunnustuse alusel on vara pärija Urmas Uint. Nõustuti Ärna kinnistu jagamisega kaheks

katastriüksuseks: Ärna Väike 3,52 ha ja Ärna Suur 5,23 ha (mõlemad maa-tulundusmaa).

Tagastati Maria Uiboole Lauri A 89 kinnistust Karksi külas hektar õigusvastasel võrandatud maad.

Arutati esimesel lugemisel valla eelarve koostamise, vastuvõtmise, täitmise ja muutmise korra eelnõud ning valla eelarvest projektidele ja programmidele toetuste andmise korda. See esitati volikogule kinnitamiseks.

Anti draamateatrile "Ugala" luba kauplemise korraldamiseks "Neetud talu" etendustel Leeli külas Maiel 6. juunist 24. augustini, osaühingule "Heimi Kaubandus" kauplemiseks ajalehekioskis Heina t. 1 tööpäeviti kella 7.30–16 ja laupäeval kella 7.30–14 (ajakirjandus, esmatarbekaubad, pakendatud toidukaubad, karastusjoogid, telefonikaardid, loteriipiletid, tubakatooted ja cargobussiteenus).

Arutati valla 2003. aasta eelarve muutmise eelnõud ja 2003. aasta lisaeelarve projekti.

Otsustati uuendada osaühinguga "Heimi Kaubandus" sõlmitud üürilepingut ajalehekioski Heina t. 1 (5,6 m²) kasutamiseks kolm aastat. Üürihind 200 krooni kuus.

Otsustati anda üürile Rahumäe t. 2a äriruum 1 korrusel aktsiaseltsile "If Eesti Kindlustus" tähtajatult.

KOALITSIOONILEPING, SAADIKUTE VASTUTUS JA VALLAVALITSUSE KÜBARATRIKK

Murphy seaduse järgi pole kellegi vabadus, heaolu ja tervis garanteeritud, kui parlament peab istungeid.

Poliitikat on defineeritud ka kui otsustamist, mida, kellele, kui palju ja kuidas anda. See on karm realistlik definitsioon, mis mulle oma kütünilisuse tegelikult ei meeldi, kuid poliitilisi valikuid saab hinnata ainult eesmärkide kontekstis ja neid väljendatakse tihti koalitsioonilepingute.

Valitsuskoalitsioon ei saa kunagi täita kõigi ootusi, sest koalitsiooni-partnerite soovid ja arusaamad nende teostamise teedest võivad olla väga erinevad. Seepärast vastutavad poliitikutud selle eest, et sõlmitud kompromissid ühel poolt rahuldaksid võimalikult paljusid, aga teiselt poolt tagaksid valla ja tema rahva jätkusuutlikkuse.

Minu meelest on Karksi valla valitsuskoalitsiooni esimene ülesanne anda inimestele tagasi usk endasse, vallavalitsusse ja meie valla arenguvõimalustesse. See on küsimus valla ühtsest identiteedist ja vaimsest toet igale inimesele. See on küsimus inimese loovusest ja julgusest mõelda teisiti ja kaotada piirid oma mõtetes, ükskõik, kas need piirid on küla, kogukonna või riigi tasandil. Maailm on meie ees lahti ja meile on siin antud arenguvõimalused. Nende kasutamise oskus sõltub poliitikutest eesmärgi püstitamise oskusest, elukogemusest, julgusest, vastutustundest ja eetikast.

Koalitsioonilepingut arutades ja otsuseid vastu võttes seadsin eelarve- ja arengukomisjoni esimehena eesmärgiks, et iga eelarvekulutus peab olema eesmärgipõhine ja eesmärgid peavad väljenduma inimeste elukvaliteedi muutuses.

Kümneaastase stagnatsiooni järel tundub koalitsioonileping julge ja paljudele isegi ehmata. Kui algatavad eesmärgid teostatatakse järgneva seitsme aasta jooksul, siis on valla kõige tähtsamate teenuste arendamiseks materiaaltehniline baas välja arendatud.

Valga-Uulu maantee renoveerimisega seoses ehitatakse välja tänapäevased maa-alused kommunkatsioonid. Need koos hea teega muudavad Karksi-Nuia kaasaegsaks, elanikele turvalisemaks ja tõstavad maanteeäärsete kruntide turuväärtust.

Kõige tähtsam muudatus toimub haridusvallas, kus on plaanis ühendada valla lasteaiad ühte kaasaegsesse Karksi-Nuia lasteaiadesse ja arendada välja kvaliteetne lasteaiateenus kõigile vanuserühmadele.

Kõige suuremad sisulised muudatused leiavad aset Karksi-Nuia Gümnaasiumi materiaaltehnilise baasi ja õpikeskkonna väljaarendamisel. Tänaseks on selgunud, et planeeritav investeering on hädavajalik, sest annab gümnaasiumile parema positsiooni liitumiseks projektiga "21. sajandi kool". Uue projektiga liitumisest saavad enim kasu perspektiivsed ja võimekad koolid, sest see tagab neile tulevikus gümnaasiumi nime ja kaasaegse õpikeskkonna väljaarendamise.

Kui oskame oma eesmärgid arusaadavalt selgitada ja saavutada vajalikud kokkulepped, siis toetavad meie arengut ka naabervallad ja vabariigi valitsus.

Siinjuures tuleb meil anda endale siiski aru, et kompleksne arendus-

tegevus ainsa gümnaasiumi väljaarendamise nimel on esialgu vaid Karksi valla valitsuskoalitsiooni plaan ja selle õnnestumiseks ei ole veel kindlaid kokkuleppeid. Väga selge on vaid nägemus sellest, et Karksi-Nuia Gümnaasiumi väljaarendamine ainsaks Lõuna-Mulgimaa gümnaasiumiks annab Karksi-Nuia piisava konkurentsieelise ja võimaldab tulevikus pakkuda kõigile piirkonna lastele head õpikeskkonda.

Suure tähtsusega on kultuurikeskuse esimese korruse muutmise vaba aja keskuseks, kus asuvad lugemissaaliga raamatukogu ja kultuurimaja. Kultuurikeskus peab ühendama kõigi vanusegruppide eesmärgid ja muutuma suhtluskohtaks. Teisele korrusele planeeritakse ruumid vallavalitsusele ja kohvikule.

Püstitatud eesmärkide saavutamiseks on esialgsete arvestuste järgi vaja investeerida ligikaudu 50 miljonit krooni.

Sellise suurprojekti elluviimine ja rahastamiskanali leidmine peab mobiliseerima valitsuskoalitsiooni ja vallavalitsust tegutsesema.

Uudne lähenemine eesmärkide püstitusel võimaldab kasutada maksimaalselt Euroopa struktuurfondide toetusi. Toetuste saamine arendusprojektide rahastamiseks seab tõsisel nõudekda ka toetuse küsijale ning seepärast planeeritakse Karksi vallas võtta kasutusele kõik omatulu suurendamiseks vajalikud meetmed ja keskenduda sisemiste ressursside kokkuhoiule.

• **Kokkulepe valla omatulu suurendamiseks maamaksu tõstmise kaudu on valitsuskoalitsiooni üheks tähtsamaks võtmeküsimuseks.**

Maamaks on ainus kohaliku omavalitsuse reguleeritav maks, millest saab vald järgmisel aastal 1,3 miljonit krooni täiendavat tulu, see maks laekub otse kohaliku omavalitsuse arvele. Maksu kogub maksuamet, seepärast on see valla eelarves kõige paremini laekuv maks.

Maaomanikud kuuluvad Karksi valla jõukamate elanike hulka ja arenenud ühiskonnas on jõukamate inimeste aukohus toetada maksude kaudu oma valla arengut. Ettevõtja, keskmise talupidaja ja majaomaniku maksukoormus ei kasva nii palju, et selle pärast arengutele ja lokku lüüa, kuid valla arengule on sellest palju kasu. Kümne aastaga koguneb 13 miljonit krooni, mis on vajalik näiteks Karksi-Nuia lasteaiade väljaehitamiseks ja sisustamiseks.

Loomulikult ehmatas selline poliitiline otsus ära maa ja metsa hangeldajad ning spekulandid, kes ootavad maamüügist suuri tulusid pärast Euroopa Liiduga ühinemist.

Et omatulu kasvu on võimalik ette planeerida, siis saab vallavalitsus võtta endale arvestatava laenukoormuse ja suudab tagada kõigi valla võetud kohustuste täitmise.

• **Teiseks koalitsioonilepingu tähtsuse sõlmeküsimuseks on allasutuste struktuuri muudatustest saavutatud kokkuhoiu kaudu vabaneva raha suunamine valla arengu kindlustamiseks.**

Siin on kõige tõsisemaks ja suuremaks muudatusks Karksi Lasteaiad-Algkooli tegevuse järkjärguline lõpetamine ja üleviimine Karksi-Nuia Gümnaasiumisse ning rajata-

vasse lasteaiades. Et enamiku valijate tahe on siiski uue Karksi-Nuia lasteaiade väljaehitamine, lepiti kokku, et loobutakse Karksi Lasteaiad-Algkooli edasiarendamisest.

Kõik valitsuskoalitsiooni eesmärkide täitmiseks vajalikud otsused võetakse vastu volikogus ja selleks korraldatakse hääletus. Kindlasti oleks vaja rohkem avalikustada arutusele olevaid teemasid ja neid valijatega arutada. Ehkki volikogu arutab probleeme põhjalikult, takistab huvipuudus ja piirab reglement mõnede tähtsate küsimuste sügavamalt käsitlemist. Volikogu töö käigus on mul tekkinud mulje, et mõne küsimuse sisu jääbki paljudele saadikutele hääletamise arusaamatuks.

Raha kasutamist kajastatakse valla eelarves. Selle dokumenta soovitatakse tutvuda kõigil valijatel, kes on huvitatud maksumaksjate raha kasutamisest. Volikogu otsused muutuvad vallavalitsusele kohustuslikuks.

Valitsuskoalitsiooni poliitikutel lasub poliitiline vastutus koalitsioonilepingu eesmärkide täitmise eest ja vastutus on iga saadiku südame-tunnetuse asi. Ütleksin isegi, et vastutustunde eri vormidel põhinnebki kogu Karksi valla tulevik.

Poliitiku omaduste hindamisel on tähtsaks mõeldud kohusetunne ja oskus allutada ennast üldisele kasu nimel. Salapärase poliitiline vastutus on poliitiku kohustus avalikult öelda, et mina toetan sellist lahendust, sest olen veendunud, et see on Karksi valla eesmärkide saavutamiseks piisavalt hea lahendus. Kui kõik ei lähe nii, nagu plaanitud, siis tuleb seda samuti avalikult tunnustada ja anda ruumi endast andekamatele.

Niisiis on vastutus eelkõige hinge ja mõistuse küsimus. Iga poliitik vastutab oma auga selle eest, et tema toetatud otsused jõuaksid ellu, sest ta on neid kunagi oma allkirjaga kinnitanud.

Lisaks sellele lasub poliitikul ka aruandmise ehk vastutamise kohustus. Iga kodaniku kohus on hinnata, kas poliitiku jutt on tühi sõnavahut või on selle taga ka tegelikud teod ja tulemused. Selline vastutus tekib ainult siis, kui inimesed ei hinda ainult lubadusi, vaid püüavad analüüsida seni tehtut.

Valitsuskoalitsiooni allkirjastatud lepingu alla saab iga kodanik tutvuda valla koduleheküljel ja kõigil valijail on võimalik esitada selle kohta argumenteeritud kriitikat.

Lõpuks tahan esitada valijatele viimase volikogu tähtsamad otsused.

Esimese punktina arutas volikogu maamaksu tõstmist. Selle poolt hääletasid Heino Luik, Leili Nael, Enn Sarv ja Pjotr Krjutškov. Maamaksu tõstmise vastu hääletasid Urmas Villbach, Jevgeni Fomitšev, Jaak Sala, Piret Koorep, Argo Jõgi, Ave Raieste ja Jüri Eesik. Ei hääletanud Laili Lamp ja Liidia Klaas. Volikogu istungil puudusid Aive Jaakson ja Leo Liiber ning Malle Mets ja Raimo Sarv saabusid pärast hääletamist.

Seitsme vastuhäälega kukkus maamaksu tõstmise esimesel hääletusel läbi. Opositsiooni otsustav tegutsesimine oli valitsuskoalitsioonile täiesti ootuspärane, kuid üllatusena tulid vastu hääletajad valitsuskoalitsiooni seest. Halb etteval-

mistus ja nõrk sisedistsipliin andsid hea õppetunni valitsuskoalitsiooni kogenud poliitikutele.

Palju põnevamaks oleks võinud kujuneda oodatav vältus eelarve muudatuse ja lisaeelarve vastuvõtmise ettepanekute arutamisel. Valitsus oli volikogule esitatud taotluslikult segadust tekitava ja läbipaistmatus seaduseelnõu. Raha kulutamise ettepanek oli halvasti ette valmistatud, nõrgalt argumenteeritud ja valitsuskoalitsiooni eesmärkidega vastuolus. Mõned kulud olid plaanivälised.

Sellest hoolimata ei õnnestunud halvasti ettevalmistatud seaduseelnõu valitsusele tagasi saata. Samuti võeti kiirustades vastu lisaeelarve koos eelarve muudatusettepanekuga vaid allkirjutanu vastuhäälega.

Valitsus sai ligi poolteist miljonit krooni maksumaksja raha mitme halvasti põhjendatud ja täiesti planeerimata kulude katmiseks. Poole tunniga kulutati valla ühe aasta sääst ja saadikud ohkasid kergendatult. Vallavalitsuse ettevalmistatud kübaratriki sisust ei saanud paljud saadikud vaatamata seletustele ja soovitusetele lihtsalt aru.

Tegelikult on eelarve raha hariduse ja teede rea pealt kõrvalekanti misie sisu lihtne ja loogiline.

Käesoleval aastal oli Karksi valla õnn saada riigi eelarvest täiendavaid investeringuid haridusele ja teedele. Kohalikele teedele eraldati riigieelarvest täiendavaks investeerimiseks 299 000 ja hariduskuludeks 261 900 krooni. Saadud tulud kanti valla lisatuluks teedele ja haridusele, kuid teise liigitusega viidi sama summa võrra teede ja hariduse rea alt varasemad valla investeeringud ning suunati mõttetuteks kuludeks.

Seadus ja hea tava ütlevad, et riigi eraldatud sihtotstarbelised eraldised peavad lisanduma valla eelarvesse ja seda raha tuleb kulutada nimetatud eesmärgil. On selge, et teed ja haridus kannatavad pideva alafinantseerimise all ja seda arusaamatum on valitsuse tegevusetus uute investeerimise vajavate objektide leidmisel.

Mis puutub poliitiku vastutusse, siis on arusaamatu gümnaasiumi õppealajuhataja otsus hääletada haridusele investeeritud raha välja hariduse valdkonnast. Kui selline informatsioon jõuaks erafirmade juhtkonda ja selguks tõsi, et juhtkonna liige on teinud firma arengu vastase otsuse, vallandatakse selline tegelane päevapealt.

Hariduskomisjoni esimees, kes on seni ennastalgavalt võidelnud gümnaasiumi juhtkonna ainetunde täismahus tasustamise eest, jätis istungile hoopis tulemata. Mis saab meie gümnaasiumist, kui sellisel otsustaval hetkel ei suudeta kaitsa hariduse arenguks vajalikke investeringuid?

Kokkuvõttes võib öelda, et avalikustamine muudab valitsuskoalitsiooni ettevõtmised läbipaistvamaks ja suurendab rahva usaldust vallavalitsuse vastu. Arvan, et igal valla elanikul on õigus teada, kuidas saadikud antud lubadusi täidavad ja kelle huve kaitsavad.

Pjotr Krjutškov,
vallavolikogu eelarve- ja arengukomisjoni esimees

Sõnumeid

Sudistes tuleb külapäev

75 aastat tagasi augustikuus asutati Karksi Maanaiste (Pere-naiste) Selts. Sudiste Maanaiste Selts ei ole tema õigusjärglane, kuigi mitmed Sudiste kandidaadid taluperenaised võtsid osa tolleagusest seltsitegevusest.

Väärtustades taluperenaist kui talukultuuri hoidjat ja kandjat, pühendatakse seekordne külapäev sinsetele taludele ja taluperenaistele.

Külapäev avatakse 9. augustil kell 12. Sudiste seltsimajas. Pärast päevakohaseid kõnelusi ja ühisuppi söömist sõidetakse tutvavatele külaradadele. Päeva ilmestavad taidlejad esinemised, fotonäitus ja loterii. Ohtul toimub seltsimajas simman.

Ootame osalema endisi ja praegusi elanikke ning külalisi igast kandist.

Helve Joon

Terangi rabas

Kindlasti on paljud Karksi valla inimesed avastanud enda jaoks Lillist veidi eemal Terangi maastikukaitsesalale rajatud laudtee, mis võimaldab vahelduva rabamaastiku nautimist. 2001. aastal valmis 1,5-kilomeetrine rada, mis lõppes kauni Alatsi järve ääres vaateplatvormiga. 2002. aastal ehitati lisaks veel 3 kilomeetrit laudteed. Rada on nüüd ringikujuline. Ta lookeleb mööda rabasaari ja läbib Erelise mägedes asuvat põlismetsa-sailmelist metsaosa.

Tänavu rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus Terangi laudtee jätkuprojekti, mille käigus valmivad rajale istepingid, infotahvlid ja kaks ehitist, mis pakuvad varju tujukate ilmade eest. Valmib ka trükkis, mis tutvustab Terangi raba ning Lilli külas ja Karksi vallas asuvaid looduslikke ja ajaloolisi vaatamisväärsusi.

Riigimetsa Majandamise Keskus rahastab omakorda vaateplatvormi projekteerimist. Rajatis ise valmib LIFE-projekti kaasabil.

Septembri esimesel nädalavahtel korraldab Riigimetsa Majandamise Keskuse loodushoiuosakond Terangis matka-päeva.

Loodame, et suvised ehitustööd ei heiduta loodussõpru.

Ly Laanemets,

Paanikse metskonna spetsialist

Pesumajal täitus aasta

Juba aasta on Karksi valla elanikel olnud võimalus lasta oma pesu pesta, kuivatada ja triikida pesukojas, mis asub apteegimaja keldrikorrusel. Saab pesta veel kardinaid, tekke, patju, jopesid ja vaipu, mida nii mõnelgi kodustes oludes on raske teha. Kui algul oli teenuse kasutajaid vähe, siis nüüd on kujunenud välja oma klientuur.

Töömaht võrreldes alguse kuudega on mitmekordistunud. Teenust kasutavad erisikud Karksi vallast, Abjast ja Tõrvast. Tööd on toonud turismitalud, lasteaiad, rahvamajad ja hotellid. Suureks abiks on pesumaja valla sotsiaaltöötajatele, kes saavad lasta pesta oma hoolealuste pesu. Mitmes majapidamises on kuivade suvede tõttu veepuudus, kaevud on kuivad või on seal vett vähe, mille tõttu on pakutav võimalus väga hea.

Iga kliendi pesu pestakse eraldi. Teenindajatel on aga soov, et pesu tuues hoiatatakse, kui hulgaga on värvi andvaid esemeid, mis pestes nõuavad eri re iimi. Pesumasinaid on kaks, on kuivatati, kalander ja triikimine.

Kokkuvõtteks on pesumaja avamine olnud üks samm piirkonna sotsiaalfääri edendamisel. Vastava projekti koostas ja viis ellu MTÜ "Karksi Areng", projekti juht oli Mati Jassik. Rahastasid Phare ACCESS programm, Hollandi Kesk- ja Ida-Euroopa Fondide Ühendus ja Karksi vald, oli ka MTÜ omaosalus, milleks võeti pangalaenu. Käesolevaks ajaks on suudetud ehituseks võetud laenu tasuda.

Saida Lokk

Riigikogu liikmed näevad Lõuna-Mulgimaa keskusena Karksi-Nuiat

Viljandimaalt Riigikokku valitud saadikud esitasid oma nägemuse piirkonna arengust ja kinnistasid tuleviku prioriteedid.

Karksi vallavanema Arvo Malingu algatatud arutelul osalesid Riigikogu liikmed Peep Aru, Helir-Valdor Seeder, Arnold Kimber ja Jaanus Rahumägi. Lisaks olid vestlusringis Karksi vallavalitsuse, vallavolikogu ja selle kultuurikomisjoni liikmeid.

Koosoleku eesmärk oli teavitada saadikuid Lõuna-Viljandimaa regiooni arengut puudutavatest projektidest ning vajadus leida neile riigi toetus. Tõstatatud probleemidest jäid kõlama Karksi-Nuia kultuurikeskuse väljaehitamine ja maakonna koolidele tänapäevase materiaaltehnilise baasi loomine.

Kohalikud loometegelased tundsid muret kultuuriradatsiooni keskuste üle, sest täna puudub koht, kus suuremaid üritusi korraldada. Ühiselt jõuti selgusele, et Karksi-Nuia kultuurikompleksile riigi in-

vesteeringute saamine oleks maakonna lõunapiirkonna arengule esmatähtis.

Endise Viljandi maavanema Helir-Valdor Seedri arvates tuleks pooleli olevat Karksi-Nuia kultuurikompleksi käsitleda kui tulevast Lõuna-Viljandimaa kultuurikeskust. Seedri sõnul on sarnastele projektidele esmatähtis riigi toetus, mida Isamaaliidu fraktsioon ka tulevast aastast taotlema hakkab.

Res Publica Viljandimaa piirkonna juht Jaanus Rahumägi leidis, et siht tuleks seada ka naabervaldadega koostööl, mis kindlustaks piirkonna tervikliku arengu. Rahumägi on veendunud riigi toetuses suurtele projektidele juul, kui need ühitada üldisema huviga.

Viljandimaalt Riigikokku valitud saadikud lubasid toetada maakonna arengut ning julgustasid kohalikke omavalitsusi investeerima piirkonna tulevikk.

Karina Loi

• Vasakult Riigikogu liikmed Helir-Valdor Seeder ja Jaanus Rahumägi ning kohaliku elu tegelased Tõnis Laurik, Ave Raieste, Pjotr Krjutškov ja Leili Nael kultuurikompleksi ees.

KÄISIME EESTI SÜDAMAAL

Maikuu ühel laupäevahommikul sõitsid valla õpetajate-pensionäride seltsingu liikmed bussiekskursioonile Kesk-Eestisse. Olustvere mõis, mille inglise stiilis peahoone ehitusest möödub käesoleval aastal sada aastat, jutustas õpetaja Heljo Martinson von Fersenit ja nende sidemetest Vene tsaari- ja Rootsi kuningakojaga.

Peahoonesse paigaldati juba selle valmides elektrivõrk, telefon ja veevärk. Raudteeühendus Pärnu ja Tallinnaga soodustas sagedasi külastamisi ja kaupade liikumist. Pargi kujudas Riia aednik-aiandusarhitekt Georg Kuphaldt, kes rajas ka Polli mõisa ja Kadrioru pargi. 1920. aastast alates on Olustvere mõisas tegutsenud põllumajanduslik õppeasutus. Uue õppekorporuse rajamisest 1978. aastal satuti ülikirikule hõbearete leiale.

Järvamaa keskuses Paides võttis

meid vastu Karksi-Nuia Gümnaasiumi vilistlane Tiina Oraste (Joon), kes töötas varem Järvamaa Omavalitsuste Liidus. Temaga kaasas olid kohalik giid jutustas kaaskiskuvalt Järva- ja Viljandimaa ajaloolistest sidemetest, ka sellest, kuidas ordumehed 1343. aastal kutsusid tollase Eesti maavanemad-kuningad Paide lossi, kus nad reetlikult hukati.

Juba 1260. aastal oli Liivi Ordu Paide (saksa keeles Weissenstein) Vallimäe rajanud paekivist lossi koos kaheksatahulise 25 meetri kõrguse vallitorni. Hilisemates sõdades vallutajad purustasid nii lossi kui torni. 1893. aastal torn taastati ja selle kujutis leidis koha Paide linna vapid.

1941. aasta juulis õhkisid taanduvad punased vallitorni kahe auto-koorma lõhkeainega. 1986. aastal alustatud vallitorni taastamine on

nüüdseks lõpujürgus. Võisime mööda kivitreppe torni sees tõusta seitsmendale korrusele ning nautida vaadet linnale. Torni saalides eksponeeriti kooliõpilaste joonistusi.

Hiljaeagu oli Vallimäel maha põlenud üle saja aasta vanune puust vene-õigekirik. 1980-ndatel aastatel külastasid Paidet tollase Nõukogude Liidu silmapaistvad riigitegelased Mihhail Gorbatšov ja Anastass Mikojan.

Türl toimus teist päeva traditsiooniline laat, seda häiris vaid tihe vihasadu. Sissepääsuks laadale tuli osta 20 krooni makse päevapilet. Müüdi istikuid, väetisi, taimekaitsevahendeid, aiaktoreid, ehitustarbed, seemneid, muruniidukaid, aiaktoreid, firma "Ferguson" võimsaid ratastraktoreid, teraviljakombaine ja atru, ka tunduvalt odavamaid 240 tuhat krooni maksivaid "Belaruss"-traktoreid ja palju

muud kaupa.

Hiljuti Väbriku tänav 11 avatud Eesti Ringhäälingumuseumis nägime ringhäälingule aluse panija, kaitseväe koloneli, raadioinsener Fred Olbrei, "raadiahääl" Felix Moori ja televisiooni saatejuhi Valdo Pandi elusuurusi vahakujud. Eksponeeritud oli 1937. aastal valminud Türi kesklinnaaastaja makett koos saateantenniga mõõtvas 1:100. Unikaalse ligi 200 meetri kõrguse metallist antenni õhkisid punased 1941. aasta suvel. Riialtel nägime kümneid ennesõjaegseid Eestis valmistatud raadiovõtmeid. Suuremad toodjad olid RET Tallinnas Narva maanteel ning Tartus Puiestee tänaval asunud telefonivabrik.

Aastail 1912–1930 oli Paides töötanud tuletikuvabrik "Baltika". Türlipaber ka suur puupapi-pakkepaabri vabrik, mis hävis samuti 1941. aasta suvel.

Türlit (saksa keeles Turgel) viis kitsarööpmeline haruraudtee läbi

Paide Tamsallu, kus võis ümber istuda Tallinna–Tartu laiarööpmelisele reisirongile. Praegu Türlil paiknev Edelaraudtee keskus kavandab luua Türlile kitsarööpmelise raudtee muuseumi, milleks tuuakse Pärnu-maal Lavassaarest kohale vanad vedurid ja vagunid.

Taubede suguvõsale kuulunud hilisklassitsistlikus stiilis Laupa mõisahoone Pärnu jõe vasakul kaldal üllatas kõiki oma ilu ja suursugususega. Praegu tegutseb mõisas Laupa Põhikool.

Kurgjal käisime Carl Robert Jakobsoni perekonnakalmistul ja talumuuseumis, selleks ajaks oli ka vihm lakanud.

Kaksteist tundi väldanud 300 kilomeetri pikkusel bussimatkal naasime õhtuks rikkalike muljetega.

Osavõtjate nimel tänan Karksi Vallavalitsust, kelle toel sai ekskursioon teoks, samuti ekskursiooni korraldajat Endel Lepikut ja bussijuht Valdur Oövelit.

Ahto Jänes

Sõnumeid

Kuritegevus on veidi vähenenud

"Veidi" on tõepoolest õige sõna, sest käesoleva aasta viie kuuga on vallas registreeritud 23 kuritegu ehk 4 kuritegu mullusest vähem. Vähenemine pole just suur, aga asi seegi. Kahjuks pole kuritegude arvastamine vallas just kõige paremal järjel – registreeritud kuritegudest on avastatud kümme ehk 43,5 protsenti ning see tulemus on väiksem ka maakonna keskmisest. Maakonnas tervikuna on tänavu avastatud pooled kuriteod.

Maikuu on registreeritud ka üks raske isikuvastane kuritegu – Univere külas peksti ühes talus mees nii läbi, et ta tuli toimetada haiglasse. Peksja isik on kindlaks tehtud ning süüdistus talle esitatud.

Valdav enamik registreeritud kuritegudest on 20 juhtumiga vargused ja siin ilmneb üks uus tendents. Mõõduvõtt aastal ei olnud vallas selleks ajaks registreeritud ühtegi korterivargust, tänavu on aga kirjas juba kuus. Lisaks veel kolm vargust autodest. Viimased on kõik avastatud.

Ka jaanipäevaaegne nädalavahehus polnud just kõige rahulik.

Kopra turismitalu toast varastati ühe külalise rahakott ja Karksi-Nuias Tartu t. 36 maja eest ärandati tumepunast värvi sõiduauto Audi 80 (490 ALT). Varastati kaks jalgratast – üks lukustamata "Panter" Karksi-Nuias Rahumäe t. 1 maja koridorist, teine Karksis Pargi t. 24 maja keldrist.

Jaanipäeval toimetati Oti külast haiglasse mees, kellele oli torungidega pähe löödud. Lööja isik on teada.

Agu Lall, politseiprefektuuri pressiesindaja

T-clubi seikles metsarajal

14. juuni on küüditatute mälestamise püha. Tuhalaane noorte T-club tähistas seda 15. juunil väikese metsaseiklusega Kopra talu matkarajal.

Seiklusrada tutvustas meile klubi liige Kadri Visnap. Keskkonnatundeng Kadri juhtis meie tähelepanu looduse imedele. Põnevaim oli näha surnud puud. Samuti oli huvitav kuulata lugusid kobrasest. Nägime ka nende pesitsuskohti.

Seiklusrada kulges mööda Vidva oja kallast. Ojale on ehitatud mitmeid huvitavaid sildu, mille ületamine nõudis tasakaalu ja rahu hulleid meelt. Meiega kaasas olid piirivalve teenistukoer Berta muutis matsamatka keeruliseks. Koerale meeldis väga vees hullata, samal ajal kui ettevaatlikult sildu püüdsime ületada. Poistele omase julgusega ületasid Rein ja piirivalvur Sulev takistus nii, et tüdrukud neid hinge kinni hoides jäljitasid. Rajal oli ka vaateplatvorm. Ainsana julges sinna üles ronida meie noorim seikleja Eva-Liisa.

Matka lõpetasime piknikuga. Kaasa võetud võileivad maitsesid ülihästi.

Helvi Visnap

Mõeldes juunikuüditamise aastapäevale, andis Ene meile lühülevaate Eestis olnud suurtest sõdadest ja võõrvõimude vahetustest. Need kõik töid endaga kaasas küüditamise või võõrväes võitlemisel. Helen, Mari-Ly, Kaie ja Angela rääkisid perelugusid, mida olid vanavanematelt või vanematelt kuulnud.

Iga matkaja ülesanne oli otsida loodusest huvitavaid leide: puukäsnu, kive, taimi ja oksid. Matka lõpus panime leidudest välja näituse ja valisime kaks parimat. Huvitavamateks tunnistasime Kairiti ja Ege puuseened.

Ege sõnul oli matk õpetlik ja huvitav. Tema soovib küll kõigil metsa matkama minna.

Ege Enok ja Ene Hunt, T-clubi liikmed

Tänu tegijaile ja vaatajaile

11. juuni pärastlõuna oli Tuhalaane Külaperede Seltsis mõnedest tegevusaladest kokkuvõtte tegemise päev. Seljataha on jäänud tegus sügis-kevadine hooaeg ja algab suvepuhkus.

Aasta ringi tegutsenud "Vanamade koogetunni" osalejad olid kujundanud õpitute toidust kena näituse koos retseptidega. Toidutegemist õpetanud juhendajad töid näitusele uued erilised salatid ja hõrgutised.

Kaunilt ja isüratavalt kujundatud näituse eest tänan Tuhalaane ja Morna küla tublisid perenaisi, kes terve pika talveaja leidsid endas tahtmist koos õppimas käia ja nüüd nii julgelt igaüks oma õpitute toitudega näituse kujundasid. Oli, mida vaadata ja järele teha.

Soojad tänusõnad õpetajatele-kokkadele Tiina Tafenaule, Salme Pervele ja Viivika Sarvele, kes oma toiduvalmistamiskunsti saladusi olid nõus meile jagama ja ka näitusele uute üllatustega rabama. Kõik road olid valmistatud kodumaistest toiduainetest, olid maitsvad ja tervislikud.

Samas anti tantsupäeva nime all ülevaade teise ringi tegemistest. Selle talve jooksul õpiti selgeks paarkümme tantsu. Neid taheti ju ka külainimestele näidata. Hindan kõrgelt nende 10–12 inimese tahet iga nädal kord kokku tulla, tunda huvi meie esivanemate kultuuripärandi säilitamise vastu ja soovida seda teistelegi näidata, õppida muusika saatel mõnusalt ja tervislikult aega sisustama.

Väsimatu pillimees Ermas Heina abi oli hindamatu. Suur ja südamlilik tänu! Ole ikka meiega! Tänu siiralt ka laulumeesid Elgat ja Lindat, kes mõnuga laulsid oma isa ja nende endi noorusaja naljalaule.

Pärast tantsimist sobis näituse toite degusteerida. Toitude autorid, kes seni olid saladuses olnud, astusid tänuaplauusi saatel publiku ette.

Samuti tänan neid Polli, Kärstna ja Karksi inimesi, kes sellel päeval Kooli talle tee leidsid. Tegijate rõõm oli külaliste üle suur.

Kõige lõpuks tahab Tuhalaane Külaperede Seltsi laulu- ja tantsurühm tänada Karksi Vallavalitsust mõistva suhtumise eest kolgaküla inimeste tegemistesse ja rahalise abi eest.

Karina Loi

Oulaises on vanamasinapäevad

Karksi valla sõpruslinn Oulainen peab 11.–13. juulini Törmanhovi järjekordseid vanamasinapäevi. See on mitmepäevane suveüritus, mida korraldab Wanha Voimra oy. Ürituste tippthet on vanade sõidukite rongkäik.

Törmanhovi metsafukas ja platsidel popuvad neil päevil mitmesugused auru-, rehepeksu- ja jõumasinad, tossab tõrvaauk ja sepi-kojast kostab rauatööõhku. Endisaegsetes rõivastes masinamed seisavad või askeldavad vanade autode ja traktorite juures. Samas on suur vanakraamitur, kust saab osta masinaosi kui ka kortsasäärilisi saapaid, triibulise särgi ning vanaaegset majakraamigi. On välja pandud mitmesuguseid näitusi. Suures küünis demonstreerivad naised oma näputöid.

On hulga kultuurilisi ülesastumisi. Suure platsi ääres seisva veoauto kastist peetakse maha kõned ja hõigatakse teateid. Selle "piüüne" peale seavad end esinema pillimehed ja vahepeal mõned tantsu-paraadid.

Kellal suveplaanid veel seadmisele ja rahakotiga sotid selged, võiks kõike seda ise vaatama minna. Oulainen asub Soome põhjaosas. Polaarjooneni on umbes 200 kilomeetrit. Helsingist on Oulaisesse 551 kilomeetrit. Lähim mere-sadam ja lennujaam asuvad 100 kilomeetrit põhja pool, Oulu linnas. Nii Helsingi kui ka Oulaga on linnal hea rongiühendus. Samuti on läbi Yliveska või idarannikult Kalajogi kaudu kulgevad autoteed vaheldusrikkad ja hästi sõidetavad.

Tehke tutvust Soomemaaga arvuti abil või küsige Oulaise linna kohta infot Karksi-Nuia turism-infokeskusest. Sõpruslinna internetilehekülj aadressil <http://www.oulainen.fi> tutvustab linna ja suveüritusi.

Vanamasinate päevade koordinaator on Keijo Pylväs, kellelt saab ürituse kohta täpse päevakava ja infot majutamispaiakade kohta.

Piret Koorep

Res Publica saadikud käisid ka Karksi-Nuias

19. juunil tutvusid Riigikogu Res Publica fraktsiooni liikmed Viljandimaa probleemidega.

Vallavanem Arvo Maling, valituskoalitsiooni ja koolide esindajad viisid Riigikogu liikmed Andres Jalaku, Indrek Raudse, Reet Roosi, Urmas Reinsalu ja Jaanus Rahumäe kurssi Karksi valla eluga. Külalistele selgitati plaanitava viie-kümne miljoni krooni suuruse hügelinvesteeringu vajadusi ning tutvustati kohaliku hariduselu valupunkte.

Poliitikut käisid ka Karksi-Nuia lasteaias, kus hämmastuti sealsete aegunud tingimuste üle.

Poliitikute ringkäik jätkus Viljandi Ühendatud Kutsekeskkoolis, Jämajala haigla pargis ja Vastemoislas vallas.

Jaanus Rahumägi ütles, et külastuse eesmärk oli ettevalmistustulevaste otsuste langetamiseks. Tema arvates tuleb Viljandimaa väljapaistvamaks muuta ja sealhulgas rahvusvahelist suhtlemist laiendada.

EESTI LASTEKAITSE LIIT ESITAB ÜLESKUTSE

Pöördume Eesti avalikkuse poole palvega aidata koguda lastekaitsealast teavet Eestis.

2. oktoobril tähistab Eesti Lastekaitse Liit oma 15. tegevusaastat. Kui aga pidada liidu eelkäijaks 28. aprillil 1919 Tallinna "Ühistöö" hoolekande toimikonna eestvedamisel asutatud Eesti Lastekaitse Ühingut, siis võis tänavu kevadel tähistada lastekaitsetegevuse 84. aastapäeva Eestis. Nii või teisiti on mõlemad tähtpäevad meie riigi elus märkimisväärsed ja neid tähistatakse mitme ettevõtmise ja üritusega.

Lastekaitsetegevuse oluliste tähtpäevade tõttu tekkis 1997. aastal mõte koostada Eesti lastekaitseajaloo ülevaade, kuid uurimistöö rahastamisest johtuvate probleemide pärast see soikus. Tänavu kevadel sai ülevaate koostamine taas hoogu. Tahame loota, et lastekaitsealase tegevuse 85. aastapäeva.

Meie arhiivides on vähe materjale, mis valgustaksid lastekaitsetegevust Eestis. Pole säilinud ühingu keskjuhatuse arhiiv, puuduvad maakondade lastekaitseorganisatsioonide arhiivid või on need lünklikud. Seepärast pöördume Eesti avalikkuse poole palvega aidata koguda lastekaitsealast teavet. Ehk on veel elavate kirjas neidki, kes kord olnud lastekaitse tegev või

seida tegevust juhtinud. Hindamatu väärtusega on kõik mälestused, dokumendid, fotod ja trükised, mis on seotud Eesti lastekaitse ja hoolekandega.

Lastekaitsega olid ja on ka praegu tihedalt seotud lastekodud, lasteaiad, suvised lasteaiad ja mängumurud, suvekodud või koloniidid, nagu neid tollal kutsuti. Ühingu oli Harjumaal, Saaremaal, Virumaal, Haapsalus, Häädemeestel, Halingal, Jõhvis, Järva-Jaanis, Keilas, Kuressaares, Narvas, Narva-Jõesuus, Nõmmel, Otepääl, Paides, Petseris, Pärnus, Rakveres, Sindis, Sürgaveres, Taageperas, Tallinnas, Tapal, Tartus, Türlil, Valgas, Väandras, Viinistus, Viljandis ja Võrus.

Lastekodud: Kaagjärve, Kaarepere, Kalugina, Kaitša, Keila, Klooga, Kosejõe, Kose-Uuemõisa, Kukulinna, Kuressaare, Kiili, Laimjala, Lustivere, Muri, Muraste, Mäo, Narva, Narva-Jõesuu, Nõmme, Palivere, Petseri, Puiatu, Pärnu, Pärnu-Jaagupi, Pääsküla, Raikküla, Rakvere, Rannamõisa, Ravila, Riisipere, Saare, Saareküla, Saksi, Sauga, Sillamäe, Suure-Jaani, Taheva, Tallinn, Tartu, Tarvaste, Tilsi, Türi, Udriku, Vaivara, Valga, Vihterpalu, Viiratsi, Viljandi, Väandra ja Väana.

Teateid ootame aadressil Endla t. 6–16, 10142 Tallinn, tel. 6 311 128.

Mart Tamberg
martini47@hotmail.ee
tel. 053 42 7721

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

4. juuli	Hans Kanter	Karksi-Nuia	85
5. juuli	Ida-Luudmilla Kõresaar	Polli	80
7. juuli	Vello Viitra	Karksi-Nuia	70
8. juuli	Artur Tohter	Kõvaküla	80
10. juuli	Ellen Vaan	Karksi	65
11. juuli	Aino Kampus	Allaste	85
12. juuli	Rein Paulmann	Ainja	65
15. juuli	Hilda Hunt	Sudiste	70
15. juuli	Evi Soots	Karksi-Nuia	70
15. juuli	Avo Taim	Karksi-Nuia	65
16. juuli	Ivo Kivik	Karksi-Nuia	65
17. juuli	Maire Jänes	Karksi-Nuia	90
19. juuli	Hillar Mihkle	Karksi	65
27. juuli	Valve Soots	Karksi-Nuia	70
29. juuli	Jüri Jänes	Pärsi	65

2. august	Anna Hein	Karksi-Nuia	75
3. august	Venda Mikk	Karksi-Nuia	75
4. august	Vladimir Joon	Sudiste	65
5. august	Salme-Amalie Salumets	Karksi-Nuia	85
8. august	Helmi Vutt	Karksi-Nuia	91
11. august	Andres-Leonhard Kartau	Karksi-Nuia	70
14. august	Liidia Sossi	Karksi-Nuia	80
20. august	Zinaida Smešnaja	Mäeküla	80
21. august	Gennadi Mihhaïlov	Polli	65
22. august	Linda-Eveline Parbus	Karksi-Nuia	80
22. august	Maria Dobrus	Karksi-Nuia	75
23. august	Elfriide Laev	Sudiste	93
30. august	Väike Linde	Karksi-Nuia	75
30. august	Arnu Kärsna	Karksi-Nuia	65
31. august	Leida Pöder	Karksi-Nuia	75

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

1. mail sündis Karksi-Nuias Jaanika Oidemaa ja Tarmo Lauri perre poeg STEN-TIPPO.
8. mail sündis Karksi-Nuias Kairi Hundi ja Enn Kimmase perre tütar KÄRT.
12. mail sündis Polli Inge Allik-Hendriku ja Armas Hendriku perre poeg ANDERS-OLAF.
12. mail sündis Karksi-Nuias Piret Ehanurmelt poeg TANDEL.
24. mail sündis Karksi-Nuias Merike Kuusiku ja Aivar Tihomirovi perre poeg STEVEN.
25. mail sündis Karksi-Nuias Jana Vaarmetsa ja Andre Rumpi perre poeg KEVIN.
30. mail sündis Karksi-Nuias Annika Tahkeril tütar DANIKA.
3. juunil sündis Karksi-Nuias Marge ja Aleksandr Petrenko perre poeg ALEX.

Karksi vald avastab Ameerikat ehk kas maamaksu on tarvis tõsta

Taoline seos tekib, kui Karksi Valvolikogus arutatakse tund aega tõsimeeli vallavalitsuse ja valitsuskonkordisiooni ettepanekut tõsta vallas maamaks võimalikult kõrgeks.

Maamaks kui valla tulubaasi kasvatav maks oli üleriigiliselt meeles mölkumas juba 2001. aastal, kui näiteks ajaleht "Aripäev" sellest mitmel korral pikalt kirjutas. Toona pakuti Eesti riigis isegi võimalust: maamaks kui sotsialismi igand üldse ära kaotada. Nüüd ollakse meie vallas kahe aasta võrra tagasi langenud: avastame oma Ameerikat ehk kempleme maamaksu ümber.

Et omainimeste sõnu on hõlpsam vaid lõõbiks pidada, siis toon esmalt välja huvitavaid mõtteid "ERI Kinnisvara" analüütiku Tõnu Toomparki 29. novembril 2001 "Aripäev" ilmunud artiklist "Maamaksu kaotamiseks on põhjuseid küllaga".

Lõpuks lisan ka valimisliidu "Koduvald" volikogu fraktsiooni pöördumise volikogu esimehe Heino Luige poole, kes juunikuisel volikogul koos koalitsioonikaaslaste Pjotr Krjutškovi, Enn Sarve ja Leili Naelaga leidis, et meie koduvallas Karksis tuleb maamaksu siiski tõsta.

Väljavõtte

Tõnu Toomparki artiklist

1. Maa kõrge maksustamine sunnib eestlase maa müüma välismaalasele. Kui maaomanikul puudub raha maamaksu tasumiseks, siis seetõttu on ta riigi poolt pealesurutud maksu tõttu sunnitud maaomandist loobuma. Nii sunnimegi eestlase isaisade maadest välismaalaste kasuks loobuma. Eesti iseiseseisumisel kõlama jäänud loosung oli, et tahame olla ise peremehed oma riigis. Miks oleme selle kauni ja õige mõtte unustanud? Eestlane ei ole Osama bin Laden, kes tuleb kodust välja kõrvetada ja siis rahu huvides tappa.

2. Omandite eristamine. Kui maksustatakse üht omandit, siis oleks õiglane maksustada teisigi omandeid. Seda meil õnneks veel ei tehta. Toogem näide elust. Kaasagne kallis mobiiltelefon võib olla väärt sama palju, kui mitu-mitu hektarit maad Issandast unustatud Eestimaa maakolkas. Õiglasem lahendus oleks sellisel puhul maksustada kogu vara. See aga on absurd...

3. Maamaksu aluseks on turuväärtus. 2000. aastal toimus 43% tehingutest, mis tehingute väärtusest annavad 76% Tallinna ja Harjumaa kinnisvaraturul. Tallinnat ja Harju maakonda vaadates saame häbi tundmata toepooldest rääkida kinnisvaraturust.

Maapiirkondades seevastu maaturg (kinnisvaraturg) kui selline puudub. Ühe-kahe tehingu alusel on võimatu rääkida turuhinnast, sest tehingu hinda kujundavad peale ratsionaalsete kaalutluste suuresti emotsionaalsed tegurid.

4. Infosajandil on maa tootmis-sisendina oma tähtsuse kaotanud. Oluliseks sisendiks on tänasel päeval saanud hallid ajurakud. Maa osatähtsus sisendite juures ei saa loomulikult kuhugi kaduda, kuid see on märgatavalt vähenenud.

Maapiirkondades on kasutamata maad palju. Kui nüüd seda kõrge-malt maksustama hakata, siis ei anna see mitte kuidagi tulemust, et maad keegi efektiivsemalt või aktiivsemalt kasutama hakkaks. Ei ole saladus, et paljudes maapiirkondades renditakse maad välja maamaksuga võrdse rahasumma eest. See tähendab sisuliselt maa tasuta naabri kasutusse andmist – tulutootmisest on maa ülepakulumise juures mõtetu rääkida. Maamaksu põhjenduseks toodav maa efektiivsemale kasutusele suunamine tähendab tulu tootmisest rääkimist. Kuidas aga hinnata elamumaa kasutusefektiivsust? Kas rikkam inimene elab krundil vaesest efektiivsemalt?

5. Maamaksu laekumise tõhusus. Maamaksu laekumise sajaprotsendilisus ei ole argument maamaksu poolt. Sama vabalt võib leida mõne muu sama ebaõiglase maksu, mis sama hästi laekub.

6. Metsa võsastumine. Maamaksu toetuseks on toodud argument, et maamaksu olemasolu sunnib maaomanikku metsa hooldama. Eesti üks suurimaid väärtusi on loodus. Sageli puutumatu loodus. On välja käidud koguni ettepanek puutumatu looduse säilitamiseks (ehk maa ülimalt ebaefektiivset kasutamist) negatiivselt maksustada, s.t. maaomanikule maa mittekasutamise eest peale maksta, kuna ta aitab Eesti loodusressursi säästmisele kaasa.

7. Aga kõik tegid nii. Maa ja/või kinnisvara maksustamine toimib paljudes riikides. Vabandaja argument "kõik tegid nii" peale öelnud 3. klassis õpetaja: "Kui teised pea ahju pistavad, kas siis teed seda kohe järele?"

8. Väljakujunenud elukeskkonna ümberkujumine. Nõmme linnaosa kohta on väljendatud arvamust, et maamaksu suurenemine hakkab muutma linnaosa väljanägemist negatiivselt suunas. Kõrgem, üle jõu käiv maks sunnib omanikke krunte tükelama ja neid müüma. See muudab kauni elamurajooni pisikestest maalappidest kokku kuhjatud monstrumiks. Sarnane negatiivne mõju on rannikukülade ja hajaasustusega külad maamaksu suurendamisel, mis viib ühe Eesti kultuurifenomeni süstemaatilisele väljasuretamisele.

Kokkuvõtteks. Õiglane on maksustada tarbimist, mitte omandit, näiteks käibemaks. Samuti on õiglane maksustada tooteid, mis tekitavad riigile täiendavaid kulutusi, nt. bensiini, sest autosõit kulutab sõiduteed, nt. tubakat, sest prae-gune ravikindlustus tekitab täiendavad kulud tervishoiusüsteemile

jne. Tuleb tõdeda, et maamaks on küll hästi laekuv, kuid siiski ebaõiglane. Demokraatiat ja õiglust kultiveeriva riigi tegude alustalaks ei saa olla ebaõiglaselt tegutsemine.

Väljavõte valimisliidu "Koduvald" fraktsiooni pöördumisest

Juhime Teie tähelepanu asjaolule, et menetletava maamaksu tõstmise eelnõu koostamisel on lähtutud vaid hetkevajadustest ega ole arvestatud sellega kaasnevaid järeloomju-sid.

1. Tänapäev maaomanikud kannavad jätkuvalt pidevaid kulutusi maa omandisse saamiseks: makstakse hüpotekki, vormistamiskulusid jms.

2. Järjepidevus maaomandi hooldamisel (maaparamendustööd jms.) on katkenud. Olukorra parandamine on kulukas ja aeganõudev, nõuab lisainvesteeringuid.

3. Karksi valla elanike sotsiaalne kindlustatus pole piisav, et tulla toime maamaksu suurenemisega kaasneva kulutusega. Paljudel meie valla inimestel pole maaomand mitte teenimise allikas, vaid eelkõige elukoht ja elatusallikas.

4. Võimalik maamaksutulu suundub linna infrastruktuuride oluliseks parandamiseks, peamine maamaks laekub aga valla maapiirkonnast, mille infrastruktuurid ei parane.

5. Maapiirkonna elanike igapäevasele olme- ja raudteele lisanduvad veel kaudsed kulud (transport, teenuste kättesaadavus jms.), mistõttu on elamine küldes kulukas.

6. Antud olukord võib olla kauge-mas perspektiivis soodustavaks asjaoluks valla maapiirkonnast elanike lahkumisele ja maaomandi odavale müümisele.

7. Maapiirkonna püsiväärtuseks on siiski sinne alaline püsielanik, kelle juured on seotud kodukoha ja koduvallaga.

Siinkohal tänab fraktsioon valla-volikogu maakomisjoni esimeest Jaak Sala ja kõiki neid volikogu liikmeid, kes kohal olid ja seda pool-dasid, et maamaks esialgu tõstmata jääb, või ka erapooletuks jäädes oma südametunnistuse häält kuuldasid ning rahvaga arutleda soovisid. Samas vajab mõtisklemist ka vallavanem Arvo Malingu repliik. Ta väitis, et arutelu ei too midagi head, sest tulemus on ette teada: maamaksu tõstmist ei pooldata ning vallavalitsus ja volikogu just selleks valitud on, et taolised asjad ise ära otsustada.

Valimisliit "Koduvald" ei kutsu Teid barrikaadidele ega avastusret-kedele, pigem järgmisele mõtisk-lusele ja arvamusalaldusele: **milline peaks olema Karksi valla maapoliitika, asustus, maaomand ja kohalik elanikkond?**

Valimisliidu "Koduvald" fraktsioon

VÕITIS TANEL LEOK

Euroopa 125 cm mootorrattaste meistrivõistluste viimane etapp peeti 14. ja 15. juunini Ainja krossirajal. Korraldaja oli Karksi-Nuia motoklubi. Kohal oli ligi 60 sport-last üle Euroopa. Finaali pääses neist 40 paremat. Peeti kaks võist-lussõitu, mille mõlemad võitis Tanel Leok. Nii pälvis ta ka vii-mase etapi võidu.

Ainja krossirajal krooniti ka an-tud hooaja Euroopa meister, kel-leks osutus prantslane Pascal Leuret.

Meie valla poiss Anti Kala oli esimeses sõidus 28. ja teises 22. Tema jäi kahjuks seekord punkti-saajate hulgast välja.

Maire Torim

• Ka niiviisi võib sõita.

ARVO MALINGU fotod

• Pealtvaatajad pääsevad teisele poole raja alt.

Püsse võis leida maanteekraavist

Mandri-Eestis lõppes sõjategevus 25. septembriks 1944, kuid verised heitlused kestsid Saaremaa kuni novembri lõpuni. Suur hulk Eestist taandunud Saksa vägedest koondus Kuramaale, kus äge vastupanu jätkus 1945. aasta maikuuni.

Dramaatilised sündmused hargnesid 1944. aasta septembri lõpul Haapsalust lõuna pool Puise rannas, kuhu kogunesid viimasele istungile Tallinnast evakueeritud Uluotsa-Tieffi valitsuse liikmed – ministrid. Seejärel pidid nad mootorpaadiga lahkuma Rootsi. Neile järele saadetud paadi olid aga Saksa sõjaväelased merel konfiskeerinud.

Et nõukogude väed lähenesid Haapsalule, hajusid valitsuse liikmed laiali. Saksa Julgeolekupolitsei (Gestapo) oli "unustanud" Tallinnas nende nimekirja hävitada, mille tulemusena NKVD organid arreterisid peagi kõik valitsuse liikmed. Rootsi õnnestus pääseda vaid peaministri kohuseid täitval Jüri Uluotsal.

Põllumajandusminister Kaarel Liidak asus Karl Lepiku nime all end varjama Nuias. 1945. aasta jaanuaris ta haigestus ning 16. jaanuaril suri Nuia haiglas. Tema põrm särgitati Nuia Rahumäe kalmistule. Kuulsa põllumajandustegelase õiget nime teadsid vaid kooliõpetaja Hilja Lill, haigla tollane õde Salme Rausk ja arst Leo Kirotar. Kõiki neid kuulati korduvalt üle, isegi kirst kaevati väl-

ja, veendumaks, et pole tegu peaminister Jüri Uluotsaga. Hilja Lill ja Salme Rausk arreteeriti 1945. aasta suvel ning küüditati Siberisse. Hilja Lille mälestusi võib lugeda kaheköitelisest koguteosest "Eesti rahva elulood", mis ilmus 2000. aastal I köite avaloona.

1950-ndate aastate algul varjas Nuias end Alfred Sepa nime all endise Eesti kaitseväge ohvitser Mein-hard Leetmaa. Ta oli kohaliku töö-tuse kombinaadis meister ja elas Saksaveskil. Oma mälestusi elust tollases Karksis avaldas ta 1979. aastal Stockholmis ilmunud raamatus "Sõjas ja ikestatud Eestis", mida leidub ka meie raamatukogudes.

Kõpus elas valenime all kuni 1995. aastani Eesti kompartei esimehe sekretäri Karl Säre 1941. aasta septembris Tallinnas tabanud konstaabel Harald Kübbar. Intervjuu te-maga trükiti ajakirja "Luup" ühes 1995. aasta numbris.

Halliste raudteejaama lähedal õnnestus Saksa sõjaväest koju tulnud Ants Linnasel varjata end kodumaja pööningul 18 aastat.

Varjamise omapärase rekordi püstitas sõjavangist pagenuud Saksa sõdur Erwin Schuler, kes elas Kärst-nas Kuusiku talu perenaise sugula-sena, naiseks maskeerituna üle 11 aasta. Tema saladust teadsid mit-med, kuid keegi sellest julgeoleku-organeid ei informeerinud.

Paljudele saabus ärev aeg täis

hirmu, vihkamist ja salatsemist. Tuli elada, mõeldes üht, rääkides teist ja tehes kolmandat. Usaldada ei võinud oma pere liikmeidki. Mitmed Saksa poolel sõdinud mehed varjasid end esialgu metsas, seejärel asusid tööle kodupaigast kaugemal. Nii õnnestus mitmel karjäärilgi teha ja komparteisse astunud juhtivale kohale tõusta.

Kärstnase rajased võimud saksa sõjavangide laagri, kust sakslasi lubati lähikonna taludesse tööle – õh-tuks pidid nad laagris tagasi olema.

Halliste Raadil arreteeriti veel 1970. aastal Harri Juksar. Ta viidi Pihkvasse kohtu ette ning lasti ma-

• Põllutööd Tünderile kuuluv Lati talus 1938. aasta kevadel. Kolhoosikorra kehtestamiseni oli jäänud kümme aastat.

ha, süüdistatuna aastail 1942–1943 partisanidevastases võitluses. Seega oli põhjust varjamiseks ning alalises hirmus elada küllalt. Poistele aga saabusid 1944. aasta sügisel põnevad päevad. Mitmesuguseid relvi ja laskemoona leidis igas teeäärdes kraavis, kuuseheki all või põllu-peenral. Oli püsse, padroneid, granaate, miinipildujamiine, sütikuid ja lõhkeainepakke. Pruunis bakel-liitkatis võis leida välitelefoniapa-raate ja karvase vasikanahaga kaetud saksa ranitsaid.

Valgest siidriidest kotikestesse oli pakitud mitmesugust püssirohtu: roheka värvusega läbipaistvad liis-takud, kollakad auke täis püssiro-huseid, pruuni tooniga eri läbi-mõõdus "makaronid" jne. "Äkilist"

teralist musta püssirohtu võis saada lühikestest padrunitest, mis eest olid suletud parafiiniseibiga. Kruvi-keerajaga sai padrunist välja keerata stoppruvi ning selle tagant tuli välja tong. Kiviga lüües tegi see korraliku paugu. Rohekashalli värvi tankirusikatele olid peale kleebitud saksakeelsed kasutamisinstruktsio-nid.

Juhuslikult saadud torujuppidest meisterdati "susspüsse", mis tihti tulistamisest lõhkesid. Laskja jäi ilma kas silmast või sõrmedest, halvimal juhul kaotas käe.

Halliste kiriku lähedalt ajutiselt taastatud Kangru silla all leidsid koolipoisid miinipildujamiine, mille nad viisid käes kandes vallaamajja. See oli ääretult ohtlik tegu! Raudtee-jaama ümbruses oli vinnades paju-vitstest mürsukorve ning pöök-puust valmistatud võresid mürs-kuude transpordiks. Viimastelt laskis kohalik kingsepp nahkrihmad ära lõigata ning tegi neist puutallaga sandalettidele pealseid või suus-kadele sidemeid. Võre sees olid sini-kollast värvi metalltoed – rõngad, mis kõlbasid mängimiseks.

Siiski oli teada, et sütikuid, kaps-leid ja tonge ei tohi lahti monteerida ega koos lõhkeainega tulle visata – järgneks tugev plahvatus. Kulla ale-visse koolimajja mahjutatud saksa ra-dioidide väeosa oli kooli kuuri taha jätnud katkisi raadioseadmeid ja nen-de osi. Võis leida raadiolampe, takis-teid, kondensatoreid, trafosid, pa-tareisid jne. Lisaks oli seal ka võõrih-mapandlaid ja kantud nahkrihma.

26. KORDA JOOSTI ÜMBER KARKSI PAISJÄRVE

Traditsioonilisest jaanijooksust võttis tänavu osa üle kahesaja võistleja. Erinevalt eelmistest aastatest siras sel korral päike ja karded vihm jäi tulemata.

Nagu eelmisel aastal pälvisid nüüdki parima Karksi valla naise ja mehe tiitli Kerti Lill ja Martin Mooses. Kiireim meeste arvestuses oli Meelis Piirsalu Tallinnast ja naiste omas Anu Taveter Pärnust. Parima meesveterani tiitliga pärjati Arne Sammel Viljandist ning naisveterani omaga Lilian Estorn Pärsti vallast. Tublim neiu oli Kerti Lill Karksi vallast ja noormees Martin Mooses Karksi-Nuiast.

Esimese poiste arvestuses oli Toomas Iljan ja poeglaps Egert Kivistik, mõlemad Karksi-Nuiast, ning tüdruk Anneliis Vahtramäe Viljandist. Kõige pisemate jooksjate hulgas olid tublimad 300 meetri stardis Marian Metsar, 9-10-aastaste poiste seas 1000 meetris Sander Pajuri ja tüdrukest Terily Leemets.

Traditsiooniline jaanipäevajooks sai teoks tänu Karksi-Nuia Spordikooli, Karksi Vallavalitsuse, truide abiliste ja sponsorite koostöö tulemusena. Eriti tänatakse võistluse elushoidjaid Mart Kursi ja Tarmo Käosaart.

Karina Loi

ARVO MALINGU foto

V KARKSI RATTAMARATON

22. juunil toimus V Karksi rattamaraton. 63-kilomeetrisele maratonile registreerus 284 võistlejat, neist lõpetas 247. Maratoni võitis Raido Kodanipork, teiseks jäi Allan Oras ja kolmandaks Alges Maasikmets. Naistest oli parim Grete Treier

(üldarvestuses 62. koht).

Lühikesele distantsile oli registreeritud 117 sõitjat, neist lõpetas sõidu 104. Võitjaks tuli Alvar Suusalu, teine Janari Joessar, kolmas Keijo Priks. Parim naine lühimaal oli Laima Puur.

Maire Torim

● Jalgratturid stardi ootel.

Püsse võis leida maanteekraavist

(5. lk järg)

Ringhäälingu välissaatjate kuulamine oli Saksa ajal rangelt keelatud. 1944. aasta "Eesti Ringhäälingu Almanahhis" oli ära toodud Riias resideerunud Ida-ala riigikomissari Heinrich Lohse eeskiri koos nimestikuga, mida kuulata lubati. Välisriikide saatjate kuulamise järgnes sunnitöö või surmanuhtlus.

Allakirjutanu mäletab Vene vägede saabumist.

1944. aasta 23. septembri sombusel keskpäeval Viljandi suunast Hallistesse jõudnud autokolonni ees sõitis kaks väiksemat veoautot GAZA-1, veokastid olid kaetud presendiga. Nende järel liikusid USA päritolu tankid ja suured veomasinad "Studebaker". Autodele olid järele haagitud ratastel välikäigekattelad, koldes põles tuli ja korstnast lendas sädemeid. Autokastis istusid sinelites vene sõdurid, rinnal ketas-magasiniiga automaadid PPS.

Polli teeristil kolonn peatus. Venelased uurisid kohalikelt elanikelt, millised sillad on purustatud. Sõime köögilaua taga sealiha keedetud

ühapäjatoitu, kui automaadiga sõdur koputamata üle läve astus ja küsis "Mo no"? Ta haaras lauvalt kausist lihatüki ning sõi selle kähku ära, seejärel lahkus kiirustades. Kuigi isa valdas vabalt vene keelt, polnud sõduril aega rääkida.

Polli tee äärsel Lellu talu peremees Siil, tulnud vabastajaid tervitama, pidi ühele sõdurile loovutama tasku-uuri ja rahakoti. Kella koos ketiga pistis sõdur taskusse, rahakoti andis tagasi, olles saksa paberarahad enne puruks rebinud ning automaadist valangu õhku tulistanud.

Suure viljapuuaja omaniku, Inglise Kuningliku Aiandusseltsi liikme Jansoni Polli teeristil paiknevast majast andis end vangi teistest maha jäänud saksa sõdur, kes võeti kaasa.

Õppetöö koolis algas 1. oktoobril. Avaaktusel laulsid õpilased kooli juhataja Jaan Rannapi (senior) taktikepi all Eesti hümn "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm". Uut Eesti hümn veel polnud ja "Internatsionaali" ei osatud.

Ahto Jänese

SPORDIVETERANID OLID EDUKAD

Eesti Vabariigi Spordiveteranide Liit usaldas Karksi vallale korraldada oma 36. suvemängud. 28. ja 29. juunil gümnaasiumi staadionil peetud mängudel osales ligi 600 võistlejat. Kohal viibis ka Eesti Olümpiakomitee president Mart Siiman koos Soome kolleegiga.

Võisteldi kergejõustikus, võrkpallis, kurnimängus, petangis ja mälumängus. Ülekaalukalt võitis Viljandimaa koondis. Karksi vallast osalesid mängudel Raimo Sarv, Silvi Hannus, Enn Sarv ja Jaak Viira kergejõustikus, tuues valda mitu medalit. Avo Lamp ja Endel Löks löid kaasa võidukas Viljandimaa mälumänguvõistkonnas.

Hästi tulid oma ülesannetega toi-

me Karksi-Nuia Gümnaasiumi töötajad ja õpilased, kelle õtul olid toitlustamine, majutamine ja staadioni korrastamine. Karksi-Nuia Spordikooli õpilased olid võistlustel kohtunikud.

Marsisammule andis takti Mõisaküla puhkpilliorkester. Õhtul näitaisid veteraneid, et nad oskavad ka hästi tantsupõrandal liikuda.

Tänan perearst Aive Jaaksonit ning Abja Tarbijate Ühistu töötajaid ning kõiki häid inimesi, kes aitasid kaasa mängude õnnestumisele. Meiega oldi rahul. Sama palju rahvast oli viimati staadionil ehk rammumehevõistlustel.

Leo Liiber, võistluste peakohtunik

● Veteranide suvemängud on avatud.

AIVAR GLOTOVI foto

● "Tupla" lastejooksu start.

ARVO MALINGU foto

Kultuurikalender

Karksi-Nuia rahvamajas
4.-5. juulini Karksi-Nuia linna päevad
23. juulil diskoõhtu
25. augustil kella 10.30-11.30 fotograaf
29. augustil peoõhtu

Karksi rahvamajas
Juulis raamatunäitus "Ellen Niit 75"
10. juulil kell 13 laste meisterdamispäev
26. juulil pensionäride ühenduse suvepäevadel Mustlas
16. augustil simmaniõhtu Karksi pargis
28. augustil kell 13 lastehommik "Pannkoogipäev"

Lilli rahvamajas
7.-8. juulini väljasõit Hiiumaale
13. juulil Rootsi külalised Lillis
26. juulil taidlejad Lätimaal
28. juulist 10. augustini tegeleb külaliskõrts Siberi eestlastega

2. augustil skautide laager Ruhijärve ääres
5. augustil kell 11 laste lustipäev
16. augustil kell 11 Lilli külapäev (buss väljub Karksi-Nuiast kell 10.30), külaliskõrts Lätist Kõöna valla esinejad ja sportlased
22. augustil kell 18 taidlejate ühiskülatus "Neetud talu" etenduselt ja seal simmani organiseerimine

Sudiste Maanaiste Seltsis
9. augustil Sudiste külapäev

Tuhalaane külamajas
1.-9. juulini Tuhalaane noored külased Rootsis Hedemoras
9.-16. juulini külased Rootsi YRO noored

Tuhalaane Külaperede Seltsis
9.-16. juulini Rootsi noorte vastuvõtmisele kaasatamine
19. juulil kell 14 esinemine Mõisaküla memme-taadi lustipeol
26. juulil osalemine Tarvastus pensionäride ühenduse suvepäeval

MÄLESTAME

HELGI TAUTS
10. 02. 1934 – 11. 06. 2003
Polli

JÜRI MÄRTSOO
11. 03. 1930 – 18. 06. 2003
Polli

ALIIDE KÄRSNA
31. 10. 1926 – 21. 06. 2003
Karksi-Nuia

EKATERINA SÄRAV
28. 10. 1910 – 22. 06. 2003
Karksi-Nuia

ELLA-JOHANNA ODER
24. 03. 1915 – 23. 06. 2003
Karksi-Nuia

RAIDO JAAKSON
30. 03. 1984 – 25. 06. 2003
Karksi

Politsei vihjeteléfono on 043 54 495.

Muruniidukite remont, hooldus, müük ja kasutatute tagasisi Karksi-Nuias Pärnu mnt. 8b (autoabi). Info tel. 043 44 410 või 051 963 370.

Ostame kasvavat metsa ja metsa kinnistuid. Pakkuda võib ka hüpoteegiga ning kaitsealuseid kinnistuid. Tel. 052 67 907.

Karksi Vallavalitsus võtab tööle Karksi-Nuia Spordikooli direktori. Tööülesanded: spordikooli töö juhtimine, treeningtundide ja valla spordielu korraldus ning gümnaasiumi spordirajatiste haldamine. Avaldus, CV ja kehakultuuri eriharidust tõendavate dokumentide koopiad saata hiljemalt 14. juuliks Rahumäe t. 2a, Karksi-Nuia 69103, Viljandi maakond. Info tel. 043 55 510.

Karksi vald ostab 2-toalisi kortereid Karksi-Nuias. Pakkumised esitada Karksi Vallavalitsusele Rahumäe t. 2a, Karksi-Nuia 69103 (tel. 043 55 510). Pakkumisel näidata korteri asukoht, pinna suurus, müügihind ja kontaktandmed.

Perearst Aive Jaakson on puhkusel 7. juulist 3. augustini, teda asendab perearst Sirje Kirik.

FOTOGRAAF 25. augustil kella 10.30-11 Karksi-Nuia rahvamajas. 4 passipilti 30 ja 8 passipilti 50 krooni ning kodu 60 krooni. Portree- ja perepildid.

Järgmine "Karksi Sõna" ilmub augustikuu lõpul.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia s.-jšk. 69102. Toimetaja: Maire Torim (toimetaja, tel. 55 523, fax 55 522, e-post maire.torim@karksi.ee), Olga Palu, Helve Joon, Piret Koorep ja Alli Laande.

Inimese aruteve kige rohkemp ilma üle. Suveke om akanu, aga lämmit om vähä. Öhtuükselt akat tuu lämmit tahtme. Sii aast om sääski ka ütlemede pallu.

Ääd om kah. Maiel akati sedä Kitzbergi tiatrit tegeme, Ugala andse etendus "Neetud talu". Mia esi käisi kaits kõrda vaatemen. Elsek käis iite kõrda, aga üt, et tulep viil. Temäl miildis sii vaade loodusen Allaste külä pääle ja selle ilu sehen olli talulugu äste mängitu. Juulikuun om tiater puhkamen, augustin saap näät viis kõrda sedäsamust näitemängu. Saa-me jälle kokku!

Annak

Igale lapsele oma voodi!

See jutt ei ole tänavalastest ega savionnis kasvava suguharu järelijatest. See jutt on meie linnakese mudilastest, kes kohalikus lasteaias, varbad vastamisi, kahekesi üht välivoodit jagavad.

Ka kõige kehvemas kodus tunneb laps end hästi, kui teda hoitakse ja armastatakse. Meie lasteaias jagub hoolimist ja armastust, aga napib juba aastaid ruumi, puhast õhku ja muud hädavajalikku. Napib seda, mida raha eest osta ja teha saab. On siis asi ainult rahapuuduses? Äkki siiski inimestes, kes raha jagavad, ja selles, et kõige pisemad kõige kõvema nõudjad ei ole?

Koos Riigikogu liikmetega lasteaias viibides tekkis nii minul kui parlamendisadikutele üks küsimus: mis kultuurikeskusest, vallamaja uutest ruumidest ning muust suures ja ilusast me räägime, kui meie lapsed juba aastakümneid sellistes tingimustes oma päevi veedavad? Nii nagu kodu ei ole ainult uhe külalistetuba, vaid ka tualett, nii ei ole ka linna nägu ainult korras keskvaljak, vaid ka lapse mängu- ja magamistuba. Kultuur ja pisikes inimese arusaamine algabki pisikestest asjadest.

Ükski seadus ega määrus ei ole inimestele loodusest karistuseks saadetud, ka iga rahanumbri taga eelarves on inimene. Ainult inimesed suudavad otsustada ja asjad tähtsuse järgi ritta seada, kui vaid tahavad. Loodan südamest, et meie valitud tahavad igale lapsele oma voodit.

Erika Krjutschkova

Haigekassakaardid kehtivad

Käesoleva aasta juunikuus lõppes paljude kodanike haigekassakaardidel näidatud tähtaeg, kuid haigekassa uusi kaarte ei väljasta. Olemasolevad kaardid kehtivad ka edaspidi.

Siiski tuleb töövõimetuspensionäridel ja 16-aastastel ning vanematel õpilastel kaardi pikendamiseks pöörduda haigekassa Viljandi osakonna poole. Töövõimetuspensionärid peavad esitama haigekassale töövõimetust tõendava dokumendi ja õpilased koolitõendi.

Maret Pöder

Karksi Lastekaitse selts "Muumitroll" korraldab 9-16-aastastele noortele 14.-25. juulini

KARKSIS TÖÖ- JA PUHKELAAGRI.

Laagris tehakse heakorratoid, mis konti ei murra, saab tasuta lõuna, on mängud, matkad ja piknikud ja 3-päevane telklaager Tagametlas.

Laagris osalemiseks tuleb esitada avaldus Karksi Lastekaitse Seltsile "Muumitroll" (Ele Kuhile).

Infot laagri kohta saab telefonil 32 630 (Ele) ja 31 699 (Eneli).

Müüa majapidamisgaasi 150 krooni balloon Karksi-Nuias Pärnu mnt. 8a. Info tel. 043 44 410 või 051 963 370.

Müüa odavalt 3-toaline korter Karksis. Info tel. 055 603 210.

Ära anda imeilusad kassipojad (pikakarvalised). Info tel 056 472 732.

Hoidkem puhtust!

Suveys paigaldati Karksi-Nuia bussijaama juurde avalik käimla.

Hoidkem puhtust ja korda, et ka järgmine külastaja saaks siseneda!

MAIRE TORIMI foto